

КРОПИВНИЦЬКА МІСЬКА РАДА

**СЕСІЯ ВОСЬМОГО СКЛИКАННЯ
Р І Ш Е Н Н Я**

від " ____ " _____ 2021 року

№ ____

**Про затвердження Програми
економічного і соціального
розвитку міста Кропивницького
на 2021 рік та основні напрями
розвитку на 2022 і 2023 роки**

Керуючись статтями 140, 146 Конституції України, статтею 26 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", Кропивницька міська рада

В И Р І Ш И Л А:

1. Затвердити Програму економічного і соціального розвитку міста Кропивницького на 2021 рік та основні напрями розвитку на 2022 і 2023 роки (далі – Програма), що додається.

2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань економічного розвитку, промисловості, підприємництва, інвестицій та регуляторної політики.

Міський голова

Андрій РАЙКОВИЧ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Кропивницької міської ради
" ____ " _____ 2021 року № _____

ПРОГРАМА
економічного і соціального розвитку міста Кропивницького на 2021 рік
і основні напрями розвитку на 2022 і 2023 роки

ПАСПОРТ

Програми економічного і соціального розвитку міста Кропивницького на 2021 рік та основні напрями розвитку на 2022 і 2023 роки

1.	Програма затверджена:	Рішення Кропивницької міської ради від "___" _____ 2021 року №___
2.	Ініціатор розроблення Програми	Рішення виконавчого комітету Кропивницької міської ради від "___" _____ 2021 року №___. "Про погодження проєкту рішення Кропивницької міської ради "Про затвердження Програми економічного і соціального розвитку міста Кропивницького на 2021 рік та основні напрями розвитку на 2022 і 2023 роки"
3.	Підстава для розробки Програми	Закон України "Про державне прогнозування та розроблення програми економічного і соціального розвитку України", Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні", постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 року № 621 "Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проєкту державного бюджету" (зі змінами), постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 р. № 671 "Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2021-2023 роки"
4.	Розробник та відповідальний виконавець Програми	Департамент з питань економічного розвитку, торгівлі та інвестицій Кропивницької міської ради
5.	Співвиконавці Програми	Виконавчі органи Кропивницької міської ради, підприємства, організації та установи
6.	Термін реалізації програми	2021-2023 роки
7.	Основні джерела фінансування Програми	Державний бюджет, бюджет громади, власні кошти підприємств, інші джерела, не заборонені чинним законодавством України

ЗМІСТ

	Вступ	
I.	Аналіз тенденцій соціально-економічного розвитку міста	
II.	Мета Програми	
III.	Ціль 1. Конкурентоспроможна економіка	
1.	Промисловість	
2.	Енергозбереження та енергоефективність	
3.	Інвестиційна діяльність	
4.	Формування конкурентного середовища	
5.	Підприємництво	
6.	Туризм	
IV.	Ціль 2. Розвиток людського капіталу та підвищення якості життя населення	
1.	Доходи населення. Соціальний захист населення	
2.	Охорона здоров'я та здоровий спосіб життя	
3.	Якість, конкурентоспроможність і доступність освіти	
4.	Підтримка дітей, сім'ї та молоді	
5.	Фізична культура і спорт	
6.	Культурний простір та збереження культурної спадщини	
7.	Комунікації з громадськістю	
V.	Ціль 3. Сталий розвиток міста	
1.	Посилення фінансової основи місцевого бюджету	
2.	Використання земельних ресурсів та удосконалення земельних відносин	
3.	Дорожньо-транспортна інфраструктура	
4.	Споживчий ринок та захист прав споживачів	
5.	Будівництво	
6.	Житлово-комунальне господарство	
7.	Управління комунальною власністю	
8.	Мобілізаційна підготовка, цивільний захист населення	
9.	Розвиток інформатизації та системи електронних послуг	
VI.	Ціль 4. Поліпшення екології	
1.	Охорона довкілля	
VII.	Джерела фінансування Програми	
VIII.	Механізм реалізації Програми	
IX.	Контроль за виконанням Програми	
X.	Додатки	
1.	Основні показники економічного і соціального розвитку міста Кропивницького на 2021-2023 роки	
2.	Перелік галузевих (цільових) програм, які будуть діяти у 2021-2023 роках	
3.	Орієнтовний перелік інвестиційних та інфраструктурних проєктів м. Кропивницького для реалізації яких є потреба у залученні коштів з державного та обласного бюджетів, інших джерел фінансування у 2021-2023 роках	
4.	Звіт про стратегічну екологічну оцінку (CEO)	

ВСТУП

Програма економічного і соціального розвитку міста Кропивницького на 2021 рік та основні напрями розвитку на 2022 і 2023 роки (далі – Програма) є основним комплексним програмним документом і розроблена на середньостроковий період:

відповідно до повноважень, визначених Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні";

з урахуванням:

Цілей Сталого Розвитку: Україна;

постанови Кабінету Міністрів України від 27 травня 2020 № 534 "Про затвердження Державної програми стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARSCoV-2, на 2020-2022 роки";

постанови Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 р. № 671 "Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2021-2023 роки";

Індексу конкурентоспроможності міст;

Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки та Плану заходів на 2021-2023 роки із реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки, затверджених рішенням обласної ради від 12 березня 2020 р. № 743;

аналізу стану соціально-економічного розвитку міста за 2019 - 2020 роки із використанням офіційних статистичних даних, відомчої звітності тощо;

завдань і заходів чинних галузевих програм, які затверджені рішеннями міської ради;

пропозицій виконавчих органів міської ради та інших зацікавлених сторін.

Методологічною основою для розробки Програми є:

Закон України "Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України";

постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 р. № 621 "Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету" (із змінами).

З метою забезпечення балансу інтересів держави, найманих працівників та роботодавців визначені Програмою завдання і заходи реалізовуватимуться шляхом тісної співпраці виконавчих органів міської ради, роботодавців, суб'єктів малого підприємництва, представників громадських організацій та інших зацікавлених сторін.

I. Аналіз тенденцій соціально-економічного розвитку міста

Завдяки комплексу вжитих заходів щодо забезпечення сталого розвитку галузей і сфер діяльності у місті Кропивницькому протягом останніх років мали місце позитивні тенденції щодо нарощування обсягів виробництва і реалізації промислової продукції, активізації інвестиційної та зовнішньоекономічної діяльності, збільшення надходжень до міського бюджету, поступового підвищення добробуту громадян, поліпшення якості надання послуг у закладах освіти, охорони здоров'я, культури і спорту, соціального захисту населення, пасажирських перевезень, поліпшення стану дорожньої та соціальної інфраструктури.

Так, обсяги реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) підприємствами міста збільшились із 14,3 млрд грн у 2018 році до 17,1 млрд грн - у 2020 році. Промисловими підприємствами міста Кропивницького забезпечується понад 50 % загального обсягу реалізованої промислової продукції в області.

Стратегічно важливими для розвитку міста є підприємства машинобудування і харчової промисловості, важливе значення мають підприємства добувної промисловості.

Продукція підприємств промисловості є конкурентоспроможною і користується попитом на зовнішніх ринках. Підприємства міста мають постійні зовнішньоторговельні зв'язки з партнерами майже 100 країн світу.

Обсяг експорту товарів збільшується: із 220,4 млн.дол.США у 2018 році до 272,8 млн дол. США у 2019 році, за 2020 рік – 487,1 млн дол.США. Темпи зростання обсягів експорту зростають і склали 118%, 123,8% і 178,6% відповідно. Основу експорту складають: жири та олії (понад 46,0% від загального обсягу експорту товарів); продукти рослинного походження (понад 22,0%), машини та обладнання (понад 16,0%); готові харчові продукти (понад 10%).

Позитивні тенденції в реальному секторі економіки та інших сферах діяльності обумовили забезпечення надходжень до місцевого бюджету. Доходи міського бюджету у 2019 році склали майже 2,7 млрд грн, за 2020 рік 2,1 млрд грн, у тому числі до загального фонду – 2,05 млн грн, спеціального фонду – 69,25 млн грн.

У загальному обсязі доходів 2020 року податкові та неподаткові надходження становили 1,651 млрд грн, темп росту до 2019 року – 104,3%, офіційних трансфертів з державного та обласного бюджетів залучено 466,26 млн грн. В свою чергу це дало можливість спрямувати частину коштів на розбудову дорожньо-транспортної та соціальної інфраструктури в місті.

Соціально-важливими для громади міста є, зокрема, такі проекти, як 54-квартирний житловий будинок, придбання 78 одиниць сучасного комунального транспорту для перевезення пасажирів, капітальний ремонт міського пологового будинку, відділень центральної міської лікарні, міської лікарні швидкої медичної допомоги, відкриття відділення гемодіалізу, паліативного відділення, інсультного центру, Центру надання адміністративних послуг "Прозорий офіс", реставрація будівлі 1 корпусу

музичної школи № 1 ім. Г.Г.Нейгауза, капітальний ремонт ЗОШ № 31 (термомодернізація); шляхопровід "Арка", реконструкція вулиці Полтавської, капітальний ремонт 38 доріг, придбання комунальної техніки тощо. Підготовлено ПКД на проведення капітальних ремонтів і реконструкцій низки об'єктів освіти і охорони здоров'я, автомобільних доріг тощо.

Забезпечено вжиття комплексу заходів щодо впровадження енергоефективних заходів в бюджетних закладах міста: заміна вікон та дверей на енергоефективні; часткове утеплення фасаду та утеплення цоколю зсередини, надання послуг енергосервісу; виготовлення проектно-кошторисної документації на капітальний ремонт (теплосанацію) будівель закладів охорони здоров'я та освіти тощо.

Завдяки впровадженню зазначених заходів у будівлях бюджетної сфери вартість зекономлених паливно-енергетичних ресурсів складає 8,1 млн грн, в натуральному виразі: **4828,4 Гкал тепла, 123,9 тис. куб. м природного газу та 1815 МВт*год електроенергії.**

В останні роки населення і ОСББ більш активно беруть участь у державній програмі підтримки енергозбереження "теплі кредити". За 2018-2019 роки, за 2020 рік отримано 528 таких кредитів на суму понад 25 млн грн. Відшкодовано частину суми (тіла) кредитів з бюджету міста у сумі майже 1,413 млн грн.

Загалом за 2018-2019 роки за рахунок усіх джерел у м. Кропивницькому освоєно майже 6,0 млрд грн. капітальних інвестицій.

Завдяки спільними зусиллями із роботодавцями має місце тенденція до поступового підвищення середньомісячної заробітної плати: із 7880 грн у 2018 році, до 8972 грн за 2019 рік, за **IV квартал 2020 року - 11181 грн**, що на 24,6% більше порівняно із відповідним періодом 2019 року.

Суттєво збільшено видатки міського бюджету на фінансування галузей освіти, охорони здоров'я, культури. Приділено значну увагу забезпеченню соціального захисту окремих категорій населення. Виконано значний обсяг робіт із поліпшення благоустрою міста: зовнішнє освітлення, озеленення, дорожнє господарство, внутрішньобудинкові інженерні мережі тощо.

Проте, впровадження карантину в Україні і області із березня 2020 року має суттєвий вплив на уповільнення економічної активності суб'єктів господарювання, споживчої активності населення, зменшення доходів громадян через збільшення рівня безробіття, на стан наповнення місцевого бюджету і необхідність спрямування значної частини коштів на реалізацію протиепідемічних заходів, збільшення рівня захворюваності населення тощо. Найбільш негативно вплинули обмежувальні заходи на діяльність таких галузей, як транспорт, будівництво, торгівля, готельне і ресторанне господарство, культура.

У 2020 році суттєво зменшився обсяг виконаних будівельних робіт у місті. Доходи спеціального фонду міського бюджету зменшилися майже на 25,0 млн грн, в основному за рахунок власних надходжень бюджетних установ. Має місце тенденція до збільшення обсягу податкового боргу.

Чисельність найманих працівників, яким нараховано заробітну плату менше законодавчо встановленого мінімуму, збільшилась порівняно із відповідним періодом 2019 року.

На обліку в міськрайонному центрі зайнятості перебуває 7,4 тис. безробітних громадян, що значно більше ніж у 2019 році.

Мають місце негативні тенденції в інших сферах діяльності. Заходи щодо їх призупинення і покращення ситуації враховано у галузевих цільових програмах, реалізація яких передбачається у 2021-2023 роках, згідно із додатком 2 до Програми.

II. Мета Програми

Головною метою Програми є поліпшення умов життєдіяльності населення на основі нарощування потенціалу реального сектору економіки, активізації інвестиційної діяльності, поліпшення якості надання послуг та підвищення матеріального добробуту громадян.

III. Ціль 1. Конкурентоспроможна економіка

3.1. Промисловість

3.1.1. Основні завдання:

популяризація продукції місцевих товаровиробників шляхом організації виставково-презентаційних заходів і ярмарків, сприяння участі підприємств промисловості у таких заходах;

сприяння місцевим товаровиробникам у врегулюванні на місцевому і державному рівнях проблемних питань, які перешкоджають їх діяльності;

підтримка обґрунтованих пропозицій товаровиробників щодо вдосконалення чинних законодавчих і нормативно-правових актів України, які регулюють діяльність промисловості тощо;

сприяння товаровиробникам у впровадженні інвестиційно-інноваційних проєктів, енергоефективних і ресурсозберігаючих технологій, маловідходних, безвідходних та екологічно безпечних технологічних процесів;

сприяння розвитку і впровадженню ІТ-технологій та інновацій у виробництво;

сприяння налагодженню співпраці підприємств міста з науковими установами і вищими навчальними закладами;

підтримка формування на основі наявних потужностей науково-дослідних та освітніх установ (закладів) інноваційної інфраструктури, зокрема утворення технопарків, індустріальних парків для підвищення рівня інноваційності та конкурентоспроможності економіки.

3.1.2. Очікувані результати:

підвищення конкурентоспроможності продукції місцевих товаровиробників;

розвиток існуючих та створення нових високотехнологічних виробництв;

нарощування обсягів промислового виробництва і реалізації промислової продукції.

3.2. Енергозбереження та енергоефективність

3.2.1. Основні завдання:

реалізація заходів Плану дій сталого енергетичного розвитку та клімату міста Кропивницького на період до 2030 року та відповідних міських цільових програм;

забезпечення співпраці із державною установою "Фонд енергоефективності" щодо впровадження інструментів стимулювання і підтримки здійснення заходів з підвищення рівня енергетичної ефективності будівель та енергозбереження;

удосконалення системи енергетичного менеджменту в бюджетних установах та комунальних підприємствах;

проведення дослідження діючої системи теплопостачання Кропивницького з подальшою розробкою комплексної схеми теплопостачання;

впровадження новітніх енергоефективних та енергоощадних технологій в житлово-комунальній інфраструктурі міста;

залучення коштів міського, державного бюджетів, приватних інвесторів та міжнародної технічної допомоги на реалізацію проєктів та заходів з енергозбереження;

створення умов для залучення фінансових ресурсів (гранти, МТД, ЕСКО-механізм, кредитування) для впровадження заходів з підвищення енергоефективності;

проведення енергомодернізації об'єктів та підвищення класу енергоефективності бюджетної сфери та житлово-комунального господарства міста;

підготовка і подання заявок на участь в проєктах міжнародної технічної допомоги з питань енергоефективності;

впровадження енергозберігаючих і енергоефективних заходів в об'єктах соціальної інфраструктури, житлових будинках, інших закладах, установах і підприємствах комунальної власності територіальної громади міста;

стимулювання населення до впровадження енергоощадних заходів через механізм компенсації частини суми кредитів та/або частини відсотків за кредитами, залученими на заходи щодо енергозбереження, інші механізми.

3.2.2. Очікувані результати:

скорочення викидів CO², що в свою чергу сприятиме підвищенню якості життя населення;

зменшення частки використання викопних видів палива в енергетичному балансі міста шляхом переходу на альтернативні або відновлювані види палива;

зменшення обсягів споживання паливно-енергетичних ресурсів та скорочення витрат на утримання та експлуатацію будівель та об'єктів інфраструктури міста;

завершення реалізації проєкту "Підвищення енергоефективності у навчальних закладах і системі вуличного освітлення в м. Кропивницькому" за рахунок кредитних коштів Північної Екологічної Фінансової Корпорації (НЕФКО);

удосконалення системи енергетичного менеджменту в бюджетних установах та вжиття заходів щодо укладання ними енергосервісних договорів по об'єктах щодо закупівлі послуг енергосервісу;

формування свідомого ставлення громади міста до енергоощадності та необхідності впровадження енергоефективних заходів.

3.3. Інвестиційна діяльність

3.3.1. Основні завдання:

підготовка та реалізація інвестиційних проєктів та програм за рахунок коштів державного, міського бюджетів інвестиційного спрямування;

формування інвестиційних пропозицій щодо розвитку міста та їх популяризація серед потенційних інвесторів, установ із підтримки інвестиційної діяльності в Україні;

забезпечення представлення потенціалу міста під час обласних, регіональних, національних та міжнародних виставок (Міжнародній агропромисловій виставці "AGROEXPO", Міжнародній агропромисловій виставці "Агро" тощо), економічних та інвестиційних форумах в Україні із залученням суб'єктів господарювання всіх форм власності до участі в них;

проведення в місті галузевих сесій Муніципального інвестиційного форуму "Time to Invest";

організація та проведення навчань для представників бізнесу щодо підготовки інвестиційних проєктів та пошуку інвестора;

розробка та виготовлення інформаційно-презентаційної та брендової сувенірної продукції з логотипом міста;

поширення презентаційних матеріалів про потенціал міста;

обмін досвідом з іншими регіонами України з питань ефективних методів залучення іноземних інвестицій;

забезпечення налагодження комунікації з потенційними інвесторами, що зацікавлені у розвитку інноваційної інфраструктури міста;

проведення семінарів, бізнес - форумів, зустрічей у форматі засідань за "круглим столом" щодо залучення інвестицій;

підготовка переліку потенційних об'єктів інвестування, які можуть бути запропоновані на розгляд інвесторам;

формування інвестиційних проєктів та направлення їх для конкурсного відбору для фінансування за рахунок коштів державного, обласного бюджету, міжнародної технічної допомоги тощо, моніторинг стану проходження конкурсного відбору;

сприяння облаштуванню індустриальних парків з метою залучення нових інвесторів;

сприяння залученню міжнародних фінансових організацій до підготовки та реалізації інвестиційних проєктів, у тому числі на умовах державно-приватного партнерства;

забезпечення висвітлення на веб-сайті міської ради, в засобах масової інформації питань щодо виставково-ярмаркової діяльності, її ролі та значення для економіки і суспільства;

інформування суб'єктів господарювання міста щодо можливої участі в обласних, національних, міжнародних виставково-ярмаркових заходах;

реалізація заходів програми формування позитивного міжнародного та інвестиційного іміджу м.Кропивницького на 2021-2023 роки;

реалізація актуальних інвестиційних проєктів, згідно із додатком 3 до Програми.

3.3.2. Очікувані результати:

формування привабливого інвестиційного клімату;

збільшення обсягу інвестицій в розвиток соціально-культурної і дорожньо-транспортної інфраструктури та економіки міста.

3.4. Формування конкурентного середовища

3.4.1. Основні завдання:

використання системи електронних закупівель "ProZorro" під час здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти;

сприяння розвитку добросовісної, ефективної конкуренції у підприємницькому середовищі;

надання державної допомоги суб'єктам господарювання з дотриманням вимог Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання";

забезпечення співпраці із Південно-східним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України у питаннях захисту економічної конкуренції, формування конкурентного середовища та із інших питань в межах повноважень.

3.4.2. Очікувані результати:

активізація економічної активності суб'єктів підприємницької діяльності задля забезпечення економічного зростання;

недопущення вчинення будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

3.5. Підприємництво

3.5.1. Основні завдання:

реалізація заходів програми розвитку малого і середнього підприємництва у місті Кропивницькому на 2021-2023 роки;

стимулювання розвитку підприємницької діяльності шляхом надання фінансово-кредитної підтримки суб'єктам підприємництва на умовах

співфінансування з Регіональним фондом підтримки підприємництва в області;

залучення підприємців до обговорення чинних та проєктів нормативно-правових актів (регуляторних актів) у сфері господарської діяльності;

сприяння розвитку самозайнятості та підприємницької ініціативи серед незахищених верств населення;

популяризація соціального підприємництва та соціальної відповідальності суб'єктів підприємництва;

підвищення поінформованості суб'єктів малого і середнього підприємництва про можливості участі у державних програмах "Доступні кредити "5-7-9 %" та інших програмах;

забезпечення суб'єктам малого та середнього бізнесу доступу до безкоштовної інформації про можливості започаткування та розвитку бізнесу на локальному рівні через мережу інформаційних платформ;

реалізація проєкту зі створенням мобільного додатку "Діловий Кропивницький".

3.5.2. Очікувані результати:

збільшення обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктами малого і середнього підприємництва;

розширення фінансово-кредитної та інформаційно-консультативної підтримки суб'єктів малого та середнього підприємництва.

забезпечення конструктивного діалогу між бізнесом і владою.

3.6. Туризм

3.6.1. Основні завдання:

встановлення інформаційно-туристичних стендів, сітілайтів;

розробка, виготовлення якісної інформаційно-презентаційної та сувенірної продукції з інформацією про туристичний потенціал міста Кропивницького;

забезпечення участі міста у міжнародних, національних та регіональних спеціалізованих туристичних виставках та форумах;

проведення рекламних кампаній, прес та інфотурів, налагодження співпраці з всеукраїнськими та міжнародними організаціями;

створення якісних промороликів про туристичний потенціал міста та його окремі туристичні об'єкти;

розробка мобільного додатка "Кропивницький туристичний" з урахуванням сучасних технічних можливостей (віртуальні екскурсії, аудіогіди тощо) та його інформаційне наповнення;

організація та проведення туристичного форуму;

організація та проведення Всесвітнього дня туризму, Дня туризму в Україні, впровадження нових туристично привабливих конкурсів та фестивалів в місті;

реалізація заходів програми розвитку туристичної галузі міста Кропивницького на 2020-2022 роки.

3.6.2. Очікувані результати:

створення належних, комфортних умов для проведення дозвілля мешканців та перебування у місті туристів;
 підвищення туристичної привабливості міста Кропивницького;
 покращення іміджу міста в Україні і за її межами.

IV. Ціль 2. Розвиток людського капіталу та підвищення якості життя населення

4.1. Доходи населення. Соціальний захист населення

4.1.1 Основні завдання:

вжиття заходів щодо недопущення випадків використання найманої робочої сили без належного оформлення трудових відносин, підвищення мотивації до оплати праці в легальному секторі незайнятих громадян;

вжиття заходів щодо підвищення рівня оплати праці найманим працівникам та зменшення кількості працівників, які повністю відпрацювали місячну норму часу і мають нарахування у межах мінімальної заробітної плати;

вжиття заходів щодо погашення заборгованості із заробітної плати, недопущення її виникнення;

забезпечення ефективної роботи міських комісій із питань погашення заборгованості із заробітної плати та легалізації відносин на ринку праці;

проведення інформаційної компанії щодо можливості отримання фінансової допомоги по частковому безробіттю постраждалим від наслідків COVID-19 суб'єктам малого та середнього бізнесу через Державну службу зайнятості за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування;

реалізація заходів Програми зайнятості населення міста Кропивницького на 2021-2023 роки;

сприяння започаткуванню власної справи, освоєнню нових професій, підвищенню кваліфікації, професійного навчання відповідно до потреб ринку праці;

організація професійного навчання безробітних громадян під конкретне замовлення роботодавців або для самозайнятості та провадження підприємницької діяльності;

працевлаштування безробітних громадян, зареєстрованих в міськрайонному центрі зайнятості;

здійснення організації громадських та інших робіт тимчасового характеру для додаткового стимулювання мотивації до праці, матеріальної підтримки безробітних та інших категорій громадян;

забезпечення виплати матеріальної допомоги відповідно до Положення про надання матеріальної допомоги окремим категоріям громадян на лікування, вирішення соціально-побутових проблем тощо;

реалізація заходів Програми соціального захисту та соціальної підтримки окремих категорій населення міста на 2017-2022 роки;

забезпечення взаємодії з громадськими організаціями інвалідів та ветеранів;

реалізація заходів Комплексної програми підтримки учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил в східних областях України та членів їх сімей на 2017-2022 роки;

надання грошової, матеріальної, психологічної та іншої допомоги учасникам АТО/ООС сім'ям загиблих (постраждалих) під час проведення антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил в східних областях України;

підтримка дітей, батьки (один із батьків), яких загинули під час проведення антитерористичної операції, захищаючи незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, отриманих у районах проведення антитерористичної операції.

4.1.2. Очікувані результати:

підвищення рівня доходів населення;
поліпшення ситуації на ринку праці;
дотримання соціальних гарантій щодо надання послуг населенню;
підвищення рівня соціального захисту учасників АТО/ООС, членів їх сімей, сімей загиблих (померлих) учасників АТО/ООС.

4.2. Охорона здоров'я та здоровий спосіб життя

4.2.1. Основні завдання:

реалізація заходів програми розвитку галузі охорони здоров'я м. Кропивницького на 2021-2025 роки;

забезпечення гарантованого своєчасного доступу населення до послуг медичної допомоги;

реалізація заходів щодо залучення та закріплення молодих спеціалістів для роботи в медичних закладах міста шляхом створення належних умов для їх праці та проживання;

продовження реалізації урядової програми реімбурсації "Доступні ліки";

забезпечення надання медичної допомоги хворим на COVID-19 або з підозрою на нього та оснащення закладів необхідним для цього обладнанням;

забезпечення надання на належному рівні медичної допомоги учасникам АТО/ООС і членам їх сімей у закладах охорони здоров'я міста;

здійснення будівництва, проведення реконструкції та капітального ремонту закладів охорони здоров'я у рамках реалізації проєкту Президента України "Велике будівництво";

поліпшення матеріально-технічної бази лікувально-профілактичних закладів, у т.ч. шляхом проведення капітальних ремонтів, реставраційних робіт (із виготовленням ПКД) будівель і приміщень закладів, зокрема операційного блоку лікарні швидкої медичної допомоги, КНП "Клінічна дитяча міська поліклініка", КНП "Центральна міська лікарня",

КНП "Територіальне стоматологічне об'єднання", КНП "Центр первинної медико-санітарної допомоги № 2 м. Кропивницького" (будівель амбулаторій загальної практики - сімейної медицини № 5 та №6), КНП "Міський пологовий будинок з функціями перинатального центру II рівня" (частини приміщень третього поверху та капітальний ремонт системи вентиляції частини приміщень третього та четвертого поверхів головного корпусу) та інших закладів охорони здоров'я Кропивницької міської ради;

здійснення заходів щодо протидії поширенню коронавірусної інфекції у місті;

виконання протипожежних заходів у закладах охорони здоров'я.

4.2.2 Очікувані результати:

поліпшення якості надання послуг населенню у закладах охорони здоров'я міста;

поліпшення забезпечення кадрами відповідного кваліфікаційного рівня закладів охорони здоров'я;

зниження смертності та захворюваності населення.

4.3. Якість, конкурентоспроможність і доступність освіти

4.3.1. Основні завдання:

реалізація заходів Програми розвитку освіти міста Кропивницького на 2021-2025 роки;

забезпечення надання якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти за проектом "Нова українська школа";

розширення та поліпшення матеріально-технічної бази (будівництво, зокрема навчального корпусу Навчально-виховного комплексу "Кіровоградський колегіум-спеціалізований загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів-дошкільний навчальний заклад-центр естетичного виховання" (учбовий корпус № 3) з виготовленням ПКД, проведення капітальних ремонтів, реконструкції) закладів освіти;

забезпечення закладів освіти сучасним навчальним обладнанням;

придбання засобів інформатизації, удосконалення локальних мереж закладів та установ освіти;

капітальний ремонт об'єктів закладів освіти;

створення умов для виховання та навчання дітей з порушеннями розвитку у закладах дошкільної та загальної середньої освіти;

розширення мережі інклюзивних класів, груп при закладах загальної середньої освіти та закладах дошкільної освіти;

підтримка обдарованих дітей та молоді;

забезпечення безкоштовним харчуванням учнів закладів загальної середньої, професійно-технічної та вищої освіти із числа учнів, студентів пільгових категорій, у тому числі – дітей учасників АТО/ООС;

створення умов для безперервного фахового росту педагогічних працівників;

впровадження в освітній процес інноваційних технологій, які забезпечують високу цифрову компетентність педагогів;

впровадження в освітній процес технологій дистанційного та змішаного навчання;

здійснення заходів щодо дотримання протиепідемічних вимог у закладах освіти міста з метою протидії поширенню коронавірусної інфекції у місті.

4.3.2. Очікувані результати:

забезпечення доступності до якісної дошкільної освіти;
створення рівних умов для доступності учнівської молоді до якісної загальної середньої освіти;
поліпшення матеріально-технічної бази закладів позашкільної освіти;
створення рівних умов для доступності учнів з особливими освітніми потребами до якісної освіти;
поліпшення якості надання освітніх послуг у місті.

4.4. Підтримка дітей, сім'ї та молоді

4.4.1. Основні завдання:

реалізація заходів міської програми "Молодь" на 2021 – 2023 роки;
створення умов для патріотичного виховання молоді, запобігання негативним проявам у молодіжному середовищі шляхом залучення до участі у всеукраїнських і регіональних інформаційно-просвітницьких та мистецьких акціях і заходах;

пропаганда здорового способу життя;

створення сприятливого середовища для забезпечення зайнятості учнівської молоді у вільний від навчання час;

реалізація програми соціальної підтримки, розвитку та становлення, сімей, дітей та молоді м. Кропивницького на 2020-2022 роки;

проведення профорієнтаційної роботи серед дітей та молоді;

запобігання вживанню наркотичних засобів;

реалізація заходів програми соціально-правового захисту дітей, профілактики правопорушень у дитячому середовищі та популяризації сімейних форм виховання на 2020-2022 роки;

профілактика раннього соціального сирітства;

здійснення відповідної соціальної роботи з сім'ями та особами, які опинилися у складних життєвих обставинах, в тому числі у зв'язку з перебуванням у конфлікті з законом;

створення умов для розв'язання нагальних проблем учасників АТО/ООС, членів їх сімей та внутрішньо переміщених осіб/сімей;

створення умов для соціальної адаптації дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, в тому числі через діяльність міського соціального гуртожитку для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

забезпечення ефективного функціонування міського соціального гуртожитку для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

посилення роботи щодо охоплення сімейними формами виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, недопущення

влаштування посиротілих протягом року дітей до інтернатних закладів області;

активізація роботи щодо розширення мережі прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу та влаштування дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування;

забезпечення щотижневого проведення профілактичних заходів (рейдів) "Діти вулиці", "Вокзал" з метою своєчасного виявлення дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, недопущення соціального сирітства;

організація та підготовка до проведення на належному рівні відзначення в області Дня захисту дітей, Дня усиновлення, Дня спільних дій в інтересах дітей, Дня Святого Миколая, Новорічних та Різдвяних свят для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей із сімей, що опинилися у складних життєвих обставинах, та Дня вшанування пам'яті співробітників органів внутрішніх справ, які загинули при виконанні службових обов'язків;

реалізація заходів міської програми підтримки сімей на 2021 – 2023 роки;

реалізація заходів міської програми відпочинку та оздоровлення дітей на 2021 – 2023 роки.

4.4.2. Очікувані результати:

підвищення ролі сім'ї в суспільстві, рівня поінформованості населення з гендерних питань;

попередження домашнього насильства та торгівлі людьми;

своєчасне виявлення дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах.

4.5. Фізична культура і спорт

4.5.1. Основні завдання:

реалізація заходів програми розвитку фізичної культури і спорту в м. Кропивницькому на 2021-2024 роки;

забезпечення функціонування та удосконалення мережі закладів фізичної культури і спорту;

забезпечення розвитку пріоритетних олімпійських, неолімпійських видів спорту та видів спорту інвалідів;

підготовка спортсменів, членів збірних команд, які беруть участь у всеукраїнських та міжнародних змаганнях, Олімпійських, Паралімпійських та Дефлімпійських іграх;

оновлення матеріально-технічної бази закладів фізичної культури і спорту (придбання обладнання та інвентарю), зокрема дитячо-юнацьких спортивних шкіл;

проведення капітальних ремонтів спортивних споруд комунальних закладів;

забезпечення функціонування існуючої мережі центрів фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх" та розвиток інфраструктури масового спорту;

утримання спортивної інфраструктури для занять фізичною культурою і спортом;

встановлення нових сучасних спортивних майданчиків та вжиття заходів щодо оновлення та модернізації існуючих найпростіших спортивних споруд міста;

реконструкція стадіону "Юність" комунального закладу "Комплексна дитячо-юнацька спортивна школа № 2 Міської ради міста Кропивницького".

4.5.2. Очікувані результати:

збільшення кількості дітей і молоді, залучених до регулярних занять спортом у дитячо-юнацьких спортивних школах, забезпечення їх фізичного розвитку;

збільшення кількості громадян міста Кропивницького, які активно займаються фізичною культурою та ведуть здоровий спосіб життя;

збільшення кількості сучасних спортивних майданчиків і спортивних споруд, доступних для користування мешканцями міста;

створення спортсменам міста належних умов для підготовки та участі у всеукраїнських і міжнародних змаганнях.

4.6. Культурний простір та збереження культурної спадщини

4.6.1. Основні завдання:

забезпечення надання якісних культурно-мистецьких та інформаційно-просвітницьких послуг населенню та впровадження нових форм і методів роботи в закладах культури міста;

проведення повної інвентаризації та паспортизації пам'яток культурної спадщини Кіровоградщини;

проведення капітального ремонту та енергозберігаючих заходів у закладах культури, реконструкція та реставрація пам'яток архітектури, історії та культури територіальної громади м. Кропивницького;

поповнення та збереження фондів бібліотек та музеїв міста;

популяризація заходів з охорони культурної спадщини шляхом організації видавничої та експозиційно-виставкової діяльності;

сприяння діяльності місцевих осередків творчих спілок України;

проведення ремонтно-реставраційних робіт на пам'ятках та об'єктах культурної спадщини;

створення сприятливих умов для розвитку культурних і творчих ініціатив з урахуванням місцевих особливостей;

сприяння становленню талановитої мистецької молоді;

збереження національних традицій, проведення фестивалів, конкурсів, свят, пленерів, виставок;

реалізація програми розвитку культури в м. Кропивницькому на 2021-2023 роки.

4.6.2. Очікувані результати:

підвищення якості надання послуг культури населенню;
 підвищення рівня матеріально-технічного забезпечення закладів культури і мистецтв міста, матеріального забезпечення працівників галузі культури, розширення культурно-мистецьких послуг;
 забезпечення збереження та належного використання культурної спадщини.

4.7. Комунікації з громадськістю

4.7.1. Основні завдання:

всєбічне і постійне залучення представників громадськості до процесу вироблення й експертизи на міському рівні важливих соціально-економічних і суспільно-політичних рішень;

впровадження ефективного механізму налагодження комунікацій виконавчих органів міської ради з громадськістю;

створення сприятливих умов для формування та інституційного розвитку організацій громадянського суспільства;

сприяння формуванню національної свідомості, гідності, розвитку української державності;

удосконалення використання механізмів участі для вирішення питань місцевого значення, підвищення професійного рівня посадових осіб місцевого самоврядування та компетентності ІГС;

реалізація заходів програми сприяння розвитку громадянського суспільства в місті Кропивницькому на 2020-2022 роки "Діалог".

4.7.2. . Очікувані результати:

активізація участі інститутів громадянського суспільства та громадськості у формуванні та реалізації державної, регіональної та місцевої політики, у житті територіальної громади, волонтерському русі, благодійництві та меценатстві;

активізація діяльності консультативно-дорадчих органів, зокрема Громадської ради при Виконавчому комітеті міської ради;

створення дієвих механізмів залучення інститутів громадянського суспільства до розробки і впровадження соціально значущих проєктів;

створення системи інформаційної підтримки процесу розвитку громадянського суспільства та доступу громадян до інформації;

підвищення ефективності використання бюджетних ресурсів, спрямованих на вирішення суспільно важливих питань, фінансування заходів інститутів громадянського суспільства;

зміцнення духу патріотизму, національно-державної свідомості у суспільстві.

V. Ціль 3. Сталий розвиток міста

5.1. Посилення фінансової основи місцевих бюджетів

5.1.1. Основні завдання:

забезпечення співпраці із органами Державної податкової служби в питаннях забезпечення своєчасного надходження податків і зборів до місцевого бюджету, зменшення податкової заборгованості;

застосування програмно-цільового методу бюджетування, з метою підвищення прозорості та ефективності використання фінансових ресурсів;

дотримання принципу рівних гендерних прав і можливостей під час формування бюджетних показників;

проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо змін законодавства з питань формування та виконання міського бюджету;

підвищення ефективності використання коштів міського бюджету:

забезпечення економного, раціонального та результативного витрачання бюджетних коштів, посилення контролю за дотриманням вимог законодавчо- нормативних актів щодо витрачання бюджетних коштів;

забезпечення спрямування видатків міського бюджету на вирішення питань енергоефективності та енергозбереження з метою ощадливого витрачання енергетичних ресурсів в бюджетній сфері;

зосередження фінансових ресурсів на реалізацію вагомих інвестиційних проєктів та цільових програм, спрямованих на поліпшення інфраструктури міста та якості життя населення;

забезпечення підвищення якості та ефективності видатків міського бюджету та діяльності закладів освіти, охорони здоров'я, культури, інших галузей бюджетної сфери;

фінансування заходів програми реалізації громадського бюджету (бюджету участі) у м. Кропивницькому на 2021-2024 роки;

створення та запровадження ефективної системи взаємодії органів місцевого самоврядування та громадськості в бюджетному процесі для задоволення потреб мешканців міста Кропивницького.

5.1.2. Очікувані результати:

зміцнення фінансової спроможності міського бюджету;

удосконалення підходів до формування та виконання міського бюджету;

підвищення ефективності використання коштів місцевих бюджетів;

створення ефективного механізму взаємодії виконавчих органів Кропивницької міської ради та громадян в бюджетному процесі;

підвищення рівня прозорості процесу прийняття рішень шляхом надання жителям міста Кропивницького можливості безпосереднього впливу на бюджетну політику міста;

вирішення проблем, які найбільш хвилюють жителів міста.

5.2. Використання земельних ресурсів та удосконалення земельних відносин

5.2.1. Основні завдання:

проведення робіт із укладання та переукладання договорів оренди земель, з метою встановлення розміру ставок орендної плати відповідно до чинного законодавства;

проведення інвентаризації та коригування грошової оцінки земель, визначення меж міста;

проведення аукціонів з продажу права оренди та права власності на землю;

виготовлення технічної документації щодо відведення у власність та в оренду земельних ділянок;

розробка проєктів землеустрою;

реалізація заходів програми розвитку земельних відносин у місті Кропивницькому на 2020-2022 роки.

5.2.2. Очікувані результати:

підвищення ефективності та екологічної безпеки використання земельних ресурсів;

збільшення надходжень від плати за землю комунальної власності.

5.3. Дорожньо-транспортна інфраструктура

5.3.1. Основні завдання:

забезпечення безперебійного функціонування громадського транспорту з дотриманням протиепідемічних вимог;

реалізація заходів програми розвитку міського пасажирського транспорту та зв'язку у м. Кропивницькому на 2020 - 2022 роки;

оновлення рухомого складу транспортних засобів;

розширення доступності транспортних послуг для осіб з інвалідністю;

розвиток транспортної інфраструктури з використанням коштів приватних інвесторів;

забезпечення перевезення пільгових категорій громадян;

організація та проведення конкурсів з перевезення пасажирів;

реконструкція зупинок громадського транспорту;

проведення робіт з будівництва, реконструкції, капітального та поточного ремонтів, експлуатаційного утримання автомобільних доріг та вулиць і доріг комунальної власності;

реалізація комплексної програми розвитку житлово-комунального господарства та безпеки дорожнього руху в місті Кропивницькому на 2021-2025 роки.

5.3.2. Очікувані результати:

збільшення обсягів перевезення пасажирів;

поліпшення якості і комфортності перевезень пасажирів;
 поліпшення якості покриття автомобільних доріг та вулиць і доріг комунальної власності;
 поліпшення безпеки руху на дорогах міста.

5.4. Споживчий ринок та захист прав споживачів

5.4.1. Основні завдання:

сприяння розширенню фірмової торговельної мережі місцевих підприємств-товаровиробників;

організація проведення ярмарково-виставкових заходів за безпосередньої участі місцевих товаровиробників;

реалізація заходів міської програми розвитку ярмаркової діяльності та ліквідації торгівлі з рук у невстановлених місцях на 2019 - 2021 роки;

вжиття заходів щодо формування збалансованої інфраструктури об'єктів торгівлі та підприємств побутового обслуговування, впорядкування розміщення малих архітектурних форм і тимчасових споруд сфери торгівлі;

забезпечення захисту прав споживачів щодо безпеки та якості товарів, робіт і послуг, що реалізуються на внутрішньому споживчому ринку міста;

вжиття заходів щодо впорядкування розміщення позамагазинної та сезонної торгівлі, посилення протидії несанкціонованій і стихійній торгівлі;

координація роботи підприємств торгівлі, закладів ресторанного і готельного господарства, ринків стосовно забезпечення дотримання ними вимог законодавчих і нормативно-правових актів України, рішень міської ради, розпоряджень міського голови, які регулюють відносини у зазначених сферах, а також щодо впровадження сучасних форм і методів обслуговування, дотримання прав споживачів та протиепідемічних вимог;

впровадження затверджених в установленому порядку правил торговельної діяльності, правил побутового обслуговування населення, правил торгівлі на ринках, забезпечення в межах повноважень контролю за їх дотриманням, здійснення заходів щодо вдосконалення торговельного та побутового обслуговування населення;

надання методологічної, консультативної і організаційної допомоги підприємствам торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування та ринкам, незалежно від форм власності та підпорядкування, окремим громадянам з питань, що стосуються сфери споживчого ринку;

здійснення заходів щодо дотримання протиепідемічних вимог у сфері торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування населення з метою протидії поширенню коронавірусної інфекції у місті.

5.4.2. Очікувані результати:

поліпшення якості і культури торговельного обслуговування населення;

насичення споживчого ринку товарами місцевих товаровиробників;

упорядкування позамагазинної, сезонної торгівлі, зменшення проявів торгівлі у невстановлених місцях;

збільшення обсягів реалізації товарів у мережі підприємств-юридичних осіб.

5.5. Будівництво

5.5.1. Основні завдання:

реалізація програми Програми капітального будівництва, реконструкції та капітального ремонту об'єктів комунального господарства і соціально-культурного призначення міста Кропивницького на 2019-2021 роки;

виконання заходів в рамках реалізації програми "Спроможна школа для кращих результатів";

будівництво об'єктів житлово-комунального господарства; капітальний ремонт освітніх установ та закладів.

5.5.2. Очікувані результати:

розширення і поліпшення стану інженерно-транспортної і соціальної інфраструктури міста Кропивницького;

поліпшення стану забезпечення житлом мешканців міста; збільшення обсягів капітальних інвестицій.

5.6. Житлово-комунальне господарство

5.6.1. Основні завдання:

сприяння створенню ОСББ;

реалізація заходів програми відшкодування частини суми (тіла) кредитів, залучених ОСББ, ЖБК міста Кропивницького на впровадження енергоефективних заходів у багатоквартирних житлових будинках на 2019-2022 роки;

проведення капітального ремонту покрівель житлових будинків;

проведення реконструкції та капітального ремонту житлових будинків із застосуванням енергозберігаючих технологій і обладнання;

проведення капітального ремонту, модернізації та заміна ліфтів;

капітальний та поточний ремонт мереж зовнішнього освітлення;

оснащення багатоквартирного житлового фонду будинковими засобами обліку споживання холодної води та теплової енергії;

виготовлення системи теплопостачання у місті;

реалізація заходів програми оптимізації системи теплопостачання у місті Кропивницькому на 2018-2021 роки;

капітальний ремонт внутрішньодворових доріг з виготовленням проектно-кошторисної документації;

капітальний ремонт дорожніх знаків з виготовленням проектно-кошторисної документації;

утримання світлофорних об'єктів;

капітальний ремонт тротуарів;
 приведення в належний технічний стан зупинок громадського транспорту;
 утримання та поточний ремонт об'єктів благоустрою кладовищ міста;
 впровадження в місті роздільного збирання побутових відходів;
реалізація заходів комплексної програми розвитку житлово-комунального господарства та безпеки дорожнього руху в місті Кропивницькому на 2021-2025 роки.

5.6.2. Очікувані результати:

зменшення частки ветхих і аварійних інженерних мереж;
 створення конкурентного середовища у сфері управління багатоквартирними будинками, забезпечення належного утримання спільного майна багатоквартирного будинку;
 поліпшення благоустрою міста;
 зменшення обсягів споживання паливно-енергетичних ресурсів;

5.7. Управління комунальною власністю

5.7.1. Основні завдання:

забезпечення надходження коштів до бюджету міста у запланованих обсягах від оренди та приватизації комунального майна;
 здійснення заходів щодо зменшення площі об'єктів, орендованих на пільгових умовах;
 виявлення, перевірка та визнання в установленому порядку об'єктів нерухомого майна безхазяйним майном та відумерлою спадщиною;
 проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомості комунальної власності і державної реєстрації права власності на них;
 забезпечення соціально-культурних потреб територіальної громади за рахунок використання комунального майна;
 здійснення контролю за використанням коштів, що надходять від оренди пам'яток архітектури;
 забезпечення ефективного використання комунального майна;
 оновлення основних фондів об'єктів комунальної власності;
 надання фінансової підтримки (збільшення статутного фонду) комунальним підприємствам;
 реалізація програми управління комунальним майном на 2020-2022 роки.

5.7.2. Очікувані результати

поліпшення фінансово-економічної діяльності комунальних підприємств міської ради;
 збереження об'єктів комунальної власності;
 забезпечення надходжень до міського бюджету орендної плати за об'єкти комунальної власності;

проведення прозорості та ефективної приватизації комунального майна, спрямованої на задоволення місцевих інтересів.

5.8. Мобілізаційна підготовка, цивільний захист населення

5.8.1. Основні завдання та заходи:

реалізація заходів програми запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків на 2019-2021 роки;

проведення комплексу профілактичних заходів, спрямованих на виявлення та запобігання найбільш вірогідним у місті надзвичайним ситуаціям техногенного та природного характеру;

забезпечення реальної готовності органів управління, сил та засобів, призначених для оперативного реагування на надзвичайні ситуації при їх виникненні та ліквідації їх наслідків;

підвищення ролі і впливу органу місцевого самоврядування у сфері запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;

підготовка населення, керівного складу і фахівців з питань цивільного захисту населення до дій при виникненні надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

формування у мирний час, розгортання в особливий період підрозділів територіальної оборони міста Кропивницького при міському військовому комісаріаті та здійснення їх матеріально-технічної підтримки;

створення та підтримання існуючих мереж зв'язку, оповіщення міського голови, заступників міського голови, керівників та працівників виконавчих органів міської ради;

утримання ПУМГ в стані постійної готовності до роботи за призначенням, забезпечення режиму таємності та вимог технічного захисту інформації;

проведення приписки громадян України до призовної дільниці міста та призову на строкову військову службу;

матеріальна підтримка підшефних військових частин та міського військового комісаріату;

реалізація заходів програми підтримки постійної мобілізаційної готовності міста Кропивницького на 2019-2021 роки;

реалізація програми профілактики та протидії злочинності "Безпечне місто" на 2021-2023 роки.

5.8.2. Очікувані результати:

підвищення рівня інформування населення;

формування міського матеріального резерву;

забезпечення виконання заходів на території міста, спрямованих на оборону держави в умовах особливого періоду, правового режиму воєнного чи надзвичайного стану;

попередження та ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій (подій) та стихійного лиха;

підвищення рівня матеріально-технічного та соціально-побутового забезпечення військових частин Збройних Сил України, Національної гвардії України, які дислокуються на території міста;

забезпечення належного стану пожежної та техногенної безпеки міста;

забезпечення готовності до використання автоматизованої системи централізованого оповіщення та її часткова модернізація;

встановлення відеокамер у соціальних об'єктах.

5.9. Розвиток інформатизації та системи електронних послуг

5.9.1. Основні завдання:

взаємодія влади, громадян і бізнесу за допомогою інформаційно-комунікаційних послуг;

модернізація інформаційно -комунікаційних технологій;

стимулювання розвитку на базі відкритих даних загальнодоступних проєктів і сервісів;

забезпечення робочих місць користувачів антивірусним програмним забезпеченням, налаштуванням механізмів безпеки операційної системи;

забезпечення сучасним комп'ютерним обладнанням виконавчих органів міської ради;

застосування сучасних програмно-технічних засобів на кожному етапі обробки інформації;

зберігання у файловому сховищі баз даних, архівних документів в електронній формі;

створення комплексних систем захисту інформації;

реалізація заходів програми розвитку місцевого електронного урядування на 2019 - 2021 роки;

забезпечення реалізації державної політики у сфері надання адміністративних послуг;

ресурсне забезпечення Центру надання адміністративних послуг міста Кропивницького;

реалізація заходів програми реалізації вимог Закону України "Про адміністративні послуги" на 2019-2021 роки;

реалізація програми розвитку і управління персоналом в міській раді на 2020-2022 роки;

реалізація програми фінансового забезпечення нагородження відзнаками міської ради та виконавчого комітету на 2020-2022 роки.

5.9.2. Очікувані результати:

створення оптимальних умов для задоволення інформаційних потреб виконавчих органів міської ради, організацій, підприємств і громадян міста;

формування та використання інформаційних ресурсів і сучасних інформаційних технологій;

підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів міської ради;

фінансове забезпечення відзначення визначних подій.

VI. Ціль 4. Поліпшення екології

6.1. Охорона довкілля

6.1.1. Основні завдання:

забезпечення збирання, екологічно безпечного зберігання твердих побутових відходів;

заміна люмінесцентних ламп на світлодіодні;

охорона атмосферного повітря;

охорона і раціональне використання земель;

реалізація Програми природоохоронних заходів місцевого значення на 2021-2023 роки;

реалізація заходів щодо збереження зелених насаджень у місті;

реалізація заходів програми боротьби з амброзією полинолистою на території міста Кропивницького на 2019-2023 роки.

реалізація заходів Плану дій сталого енергетичного розвитку і клімату міста Кропивницького на період до 2030 року;

сприяння затвердженню Державної цільової регіональної програми радіаційного і соціального захисту населення Кіровоградської області і міста Кропивницького;

відновлення зелених насаджень шляхом створення та здійснення догляду за ними.

6.1.2. Очікувані результати:

зменшення викидів CO² в атмосферне повітря;

зменшення негативного впливу відходів на довкілля;

поліпшення стану навколишнього природного середовища у місті;

VII. Джерела фінансування Програми

Реалізація основних завдань і проєктів Програми буде здійснюватися із залученням коштів:

державного бюджету, що спрямовуються на розвиток відповідної сфери в місті Кропивницькому, державного фонду регіонального розвитку, субвенцій, інших трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам;

міського бюджету;

міжнародної технічної допомоги та міжнародних організацій;

банківських кредитних ресурсів;

суб'єктів господарської діяльності;

з інших джерел, не заборонених законодавством.

VIII. Механізм реалізації Програми

Реалізація завдань Програми буде здійснюватись через:

виконання галузевих (цільових) програм, перелік яких визначено додатком 2 до Програми;

реалізацію актуальних інвестиційних проєктів, перелік основних яких визначено додатком 3 до Програми;

врахування основних завдань Програми під час підготовки нових або внесення доповнень до діючих галузевих програм, підготовки пропозицій до щорічної програми економічного і соціального розвитку Кіровоградської області, до Плану заходів на 2021-2023 роки із реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки, інших програмних документів;

врахування під час формування бюджетних запитів щодо фінансування за рахунок коштів міського бюджету тощо;

укладання та реалізації угод про співпрацю, меморандумів порозуміння із регіонами іноземних держав, державними установами і організаціями, підприємствами, інвесторами, громадськими організаціями, організаціями роботодавців тощо;

залучення міжнародної технічної допомоги, коштів міжнародних фінансових організацій, як додаткових фінансових ресурсів в економіку і соціальну сферу міста;

об'єднання зусиль із представниками бізнесу, громадських організацій на вирішенні завдань, проєктів і показників Програми;

проведення статистичних досліджень щодо показників соціально-економічного розвитку міста.

Коригування Програми може здійснюватися у міру вирішення поставлених завдань або зміни умов її реалізації, а також нових завдань щодо розвитку, які будуть визначені законодавчими і нормативно-правовими актами України, рішеннями міської ради, її виконавчого комітету тощо.

ІХ. Контроль за виконанням Програми

Координацію роботи з виконання Програми здійснюватиме департамент з питань економічного розвитку міської ради (далі – департамент).

Виконання завдань, заходів та проєктів Програми здійснюватимуть виконавчі органи міської ради спільно із комунальними підприємствами, іншими співвиконавцями.

Виконавчі органи подають департаменту щокварталу до 25 числа наступного за кварталом місяця інформацію про стан виконання Програми.

Контроль за виконанням Програми здійснюється постійними комісіями Кропивницької міської ради.

Додаток 1

до Програми економічного і соціального розвитку міста Кропивницького на 2021 рік та основні напрями розвитку на 2022 і 2023 роки

Основні показники економічного і соціального розвитку міста Кропивницького на 2021-2023 роки

№ з/п	Показники	Одиниця виміру	2021 рік, проєкт	2022 рік, проєкт	2023 рік, проєкт
1	2	3	4	5	6
1.	Обсяг реалізації промислової продукції по облікованому колу	млрд грн	18,8	20,7	23,0
		%	109,5	110,4	110,8
2.	Обсяг реалізованої промислової продукції на одну особу населення	тис. грн	80,7	89,7	99,8
3.	Темп зростання роздрібного товарообороту підприємств - юридичних осіб	%	109,2	109,5	109,8
4.	Обсяг експорту товарів	млн дол. США	504,1	532,3	573,8
		%	103,5	105,6	107,8
5.	Середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника	грн	12 534	13 286	13 964
		%	112,1	106,0	105,1
6.	Працевлаштовано громадян на нові робочі місця	осіб	3030	3060	3090
7.	Рівень безробіття	%	1,6	1,6	1,6

Директор департаменту – начальник управління економіки департаменту з питань економічного розвитку, торгівлі та інвестицій

Ніна РАХУБА

Додаток 2
до Програми економічного і соціального
розвитку міста Кропивницького на 2021 рік та
основні напрями розвитку на 2022 і 2023 роки

Перелік галузевих (цільових) програм, які будуть діяти у 2021-2023 роках

№ з/п	Назва програми	Виконавці	Рішення міської ради, дата, номер	Очікуваний результат
1	2	3	4	5
Ціль 1. Конкурентоспроможна економіка громади				
1.	Програма формування позитивного міжнародного та інвестиційного іміджу м. Кропивницького на 2021-2023 роки	Департамент з питань економічного розвитку, торгівлі та інвестицій	Рішення міської ради від 02.02.2021 р. № 98	Формування позитивного міжнародного та інвестиційного іміджу м. Кропивницького. Активізація інвестиційної та зовнішньоекономічної діяльності
2.	Програма відшкодування частини суми (тіла) кредитів, залучених ОСББ, ЖБК міста Кропивницького на впровадження енергоефективних заходів у багатоквартирних житлових будинках на 2019-2022 роки	Головне управління житлово-комунального господарства	Рішення міської ради від 07.05.2019 р. № 2496	Впровадження заходів з енергозбереження у багатоквартирних будинках на підставі рекомендацій енергоаудиторів
3.	Програма оптимізації системи теплопостачання у місті Кропивницькому на 2018-2021 роки	Головне управління житлово-комунального господарства	Рішення міської ради від 19.12.2017 р. № 1263	Відключення від системи централізованого теплопостачання багатоквартирних житлових будинків, у яких переважна більшість квартир переведена на систему індивідуального опалення
4	Програма розвитку малого і середнього підприємництва у місті Кропивницькому на 2021-2023 роки	Департамент з питань економічного розвитку, торгівлі та інвестицій	Рішення міської ради від 02.02.2021 р. № 97	Врахування громадської думки при підготовці нормативних актів. Забезпечення інформаційно-консультативними послугами малого бізнесу
5	Програма розвитку туристичної галузі міста Кропивницького на 2020 – 2022 роки	Управління культури та туризму	Рішення міської ради від 14.02.2020 р. № 3121	Збільшення туристичних потоків до міста Кропивницького. Розбудова туристичної інфраструктури міста, створення нових туристично привабливих об'єктів

1	2	3	4	5
6	Програма розвитку культури в м. Кропивницькому на 2021-2025 роки	Управління культури та туризму	Рішення міської ради від 02.02.2021 р. № 96	Створення правових та економічних умов для подальшого розвитку культурно-мистецької галузі міста
7	Програма реалізації громадського бюджету (бюджету участі) у м. Кропивницькому на 2021-2024 роки	Департамент з питань економічного розвитку, торгівлі та інвестицій	Рішення міської ради від 02.02.2021 р. № 100	Створення ефективного механізму взаємодії виконавчих органів Міської ради міста Кропивницького та громадян в бюджетному процесі
Ціль 2. Розвиток людського капіталу та підвищення якості життя населення				
1	Програма зайнятості населення міста Кропивницького на 2021-2023 роки	Департамент з питань економічного розвитку, торгівлі та інвестицій	Рішення міської ради від 02.02.2021 р. № 99	Поліпшення ситуації на ринку праці містян. Залучення безробітних до громадських робіт
2	Програма соціального захисту та соціальної підтримки окремих категорій населення міста на 2017-2022 роки	Управління соціальної підтримки населення	Рішення міської ради від 17.01.2017 р. № 760	Часткове вирішення проблем малозабезпечених верств населення міста
3	Комплексна програма підтримки учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил в східних областях України та членів їх сімей на 2017-2022 роки	Управління соціальної підтримки населення	Рішення міської ради від 17.01.2017 р. № 759	Підтримка учасників антитерористичної операції в східних областях України та членів їх сімей- мешканців міста Кропивницького
4	Програма розвитку галузі охорони здоров'я м. Кропивницького на 2021-2025 роки	Управління охорони здоров'я	Рішення міської ради від 02.02.2021 р. № 92	Покращання стану здоров'я населення міста, підвищення якості лікування
5	Програма розвитку освіти міста Кропивницького на 2021-2025 роки	Управління освіти	Рішення міської ради 02.02.2021 р. № 95	Формування інформаційно-навчального середовища освіти та входження у світовий освітній рівень
6	Міська програма "Молодь" на 2021–2023 роки	Управління молоді та спорту	Рішення міської ради від 02.02.2021 р. № 88	Соціальна підтримка та організація змістовного дозвілля молоді
7	Програма відпочинку та оздоровлення дітей на 2021 – 2023 роки	Управління молоді та спорту	Рішення міської ради від 02.02.2021 р. № 90	Збільшення кількості дітей, охоплених організованими формами оздоровлення

1	2	3	4	5
9	Міська програма підтримки сімей на 2021 – 2023 роки	Управління молоді та спорту	Рішення міської ради від 02.02.2021 р. № 89	Забезпечення житлом молодих сімей
10	Програма розвитку фізичної культури і спорту в м. Кропивницькому на 2021-2024 роки	Управління молоді та спорту	Рішення міської ради від 02.02.2021 р. № 87	Зміцнення здоров'я дітей, учнів, студентів. Залучення дорослого населення до занять фізкультурою та спортом
11	Програма сприяння розвитку громадянського суспільства в місті Кропивницькому на 2020-2022 роки "Діалог"	Відділ з питань внутрішньої політики	Рішення міської ради від 14.02.2020 р. № 3125	Налагодження взаємодії з інститутами громадянського суспільства на партнерських засадах, залучення їх до вирішення питань місцевого значення
12	Програма соціально-правового захисту дітей, профілактики правопорушень у дитячому середовищі та популяризації сімейних форм виховання на 2020-2022 роки	Управління з питань захисту прав дітей	Рішення міської ради від 14.02.2020 р. № 3107	Захист прав, свобод та законних інтересів дітей, профілактика дитячої бездоглядності
13	Програма забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа на 2019-2021 роки	Управління з питань захисту прав дітей	Рішення міської ради від 03.11.2020 р. № 3719	Забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа
14	Програма соціальної підтримки, розвитку та становлення, сімей, дітей та молоді м. Кропивницького на 2020-2022 роки	Кропивницький міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	Рішення міської ради від 14.02.2020 р. № 3130	Профілактика негативних явищ у дитячому та молодіжному середовищі
15	Програма реалізації вимог Закону України "Про адміністративні послуги" на 2019-2021 роки	Управління адміністративних послуг	Рішення міської ради від 31.01.2019 р. № 2280	Забезпечення реалізації державної політики у сфері надання адміністративних послуг
16	Програми забезпечення умов діяльності депутатів міської ради на 2021-2023 роки	Управління апарату міської ради	Рішення міської ради від 02.02.2021 р. № 94	Забезпечення виконання правового статусу депутата міської ради як представника інтересів територіальної громади міста

1	2	3	4	5
Ціль 3. Сталий розвиток міста				
1	Комплексна програма розвитку житлово-комунального господарства та безпеки дорожнього руху в місті Кропивницькому на 2021-2025 роки	Головне управління житлово-комунального господарства	Рішення міської ради від 02.02.2021 р. № 105	Підвищення якості житлово-комунальних послуг, забезпечення сталого функціонування житлово-комунального господарства, утримання території Підвищення безпеки на дорогах міста, покращання стану доріг
2	Програма розвитку міського пасажирського транспорту та зв'язку у м. Кропивницькому на 2021–2023 роки	Управління розвитку транспорту та зв'язку	Рішення міської ради від 02.02.2021 р. № 102	Задоволення потреб населення у перевезеннях міським пасажирським транспортом та підвищення безпеки дорожнього руху
3	Міська програма розвитку ярмаркової діяльності та ліквідації торгівлі з рук у невстановлених місцях на 2019-2021 роки	Департамент з питань економічного розвитку, торгівлі та інвестицій	Рішення міської ради від 31.01.2019 р. № 2277	Проведення ярмаркових та інших загальноміських святкових заходів
4	Програма розвитку місцевого електронного урядування на 2019-2021 роки	Управління інформаційних технологій	Рішення міської ради від 31.01.2019 р. № 2285	Забезпечення сучасною обчислювальною та комунікаційною технікою органів міської влади
5	Програма капітального будівництва, реконструкції та капітального ремонту об'єктів комунального господарства та соціально-культурного призначення міста Кропивницького на 2019-2021 роки	Управління капітального будівництва	Рішення міської ради від 31.01.2019 р. № 2276	Сталий розвиток житлового будівництва. Розвиток інженерно-транспортної і соціальної інфраструктури міста
6	Програма управління комунальним майном на 2020-2022 роки	Управління комунальної власності	Рішення міської ради від 14.02. 2020 р. № 3128	Підвищення ефективності управління об'єктами комунальної власності
7	Програма розвитку і управління персоналом в міській раді на 2020-2022 роки	Відділ кадрової роботи	Рішення міської ради від 14.02.2020 р. №3118	Підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів міської ради
8	Програма фінансового забезпечення нагородження відзнаками міської ради та виконавчого комітету на 2019-2021 роки	Відділ кадрової роботи	Рішення міської ради від 31 січня 2019 р. №2284	Фінансове забезпечення відзначення визначних подій

1	2	3	4	5
9	Програма розвитку земельних відносин у місті Кропивницькому на 2020-2022 роки	Управління земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища	Рішення міської ради від 14.02.2020 р. № 3140	Збільшення надходжень від плати за землю комунальної власності
10	Програма висвітлення діяльності Кропивницької міської ради та її виконавчого комітету на 2020-2022 роки	Відділ по роботі із засобами масової інформації	Рішення міської ради від 14.02.2020 р. № 3113	Висвітлення діяльності Кропивницької міської ради та її виконавчого комітету
11	Програма територіальної оборони та підтримки постійної мобілізаційної готовності міста Кропивницького на 2019-2021 роки	Відділ мобілізаційної роботи та територіальної оборони	Рішення міської ради від 31.01.2019 р. № 2279	Забезпечення мобілізаційної готовності міста
12	Комплексна програма діяльності міської дружини міста Кропивницького на 2019-2021 роки	Міська дружина міста Кропивницького	Рішення міської ради від 31.01.2019 р. № 2281	Підвищення ефективності реагування на надзвичайні ситуації та події, зменшення їх негативних наслідків
13	Програма профілактики та протидії злочинності "Безпечне місто" на 2021-2023 роки	Відділ з питань запобігання і виявлення корупції та взаємодії з правоохоронними та контролюючими органами	Рішення міської ради від 02.02.2021 р. № 101	Підвищення ефективності контролю над об'єктами з масовим перебуванням людей, а також критично важливими об'єктами;
14	Програма запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків на 2019-2021 роки	Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення	Рішення міської ради від 31.01.2019 р. № 2275	Створення умов для забезпечення безпечної життєдіяльності населення міста
Ціль 4. Поліпшення екології				
1	Програма природоохоронних заходів місцевого значення на 2021–2023 роки	Управління земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища	Рішення міської ради від 02.02.2021 р. № 101	Зменшення рівня ґрунтових вод, поліпшення екологічних умов, зменшення недостатньо очищених скидів у поверхневі джерела водних об'єктів

2	Програма боротьби з амброзією полинолистою на території міста Кропивницького на 2019-2023 роки	Головне управління житлово-комунального господарства	Рішення міської ради від 07.05.2019 р. № 2499	Виявлення та ліквідація вогнищ розповсюдження амброзії полинолистої; поступове зменшення площ засмічення карантинним бур'яном
---	--	--	---	---

Директор департаменту – начальник управління економіки департаменту з питань економічного розвитку, торгівлі та інвестицій

Ніна РАХУБА

Додаток 3
до Програми економічного і соціального
розвитку міста Кропивницького на 2021 рік та
основні напрями розвитку на 2022 і 2023 роки

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК
інвестиційних та інфраструктурних проєктів м. Кропивницького, для реалізації яких є потреба у
залученні коштів з державного та обласного бюджетів, інших джерел фінансування
у 2021-2023 роках

№ з/п	Назва проєкту (заходу), його місцезнаходження	Термін реалізації проєкту:		Загальна вартість, тис. грн	Залишкова вартість проєкту на початок 2021 року, тис. грн	Потреба в коштах на:		
		дата початку	дата закінчення			2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Охорона здоров'я								
1.	Капітальний ремонт (теплова санація) КНП "Клінічної дитячої міської поліклініки" МКМК по вул. Шевченко, 36 в м. Кропивницький	2021	2022	9402,9	9151,9	940,3	8211,6	-
2.	Капітальний ремонт будівлі КНП "Клінічна дитяча міська поліклініка" Міської ради міста Кропивницького", вул. Шевченка, 36 (з виготовленням ПКД)	2021	2022	12000,0	12000,0	300,0	11700,0	-
3.	Реконструкція операційного блоку КНП "Міська лікарня швидкої медичної допомоги" Міської ради міста Кропивницького", вул. Короленка, 56	2019	2022	47529,2	46959,2	652,5	46306,7	-
4.	Капітальний ремонт приміщення КНП "Центральна міська лікарня" Міської ради міста Кропивницького", вул. Салганні піски, 14 (з виготовленням ПКД)	2021	2022	5000,0	5000,0	200,0	4800,0	-
5.	Придбання кисневого генератора для комунального некомерційного підприємства	2021	2021	7500,0	7500,0	7500,0	=	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	"Центральна міська лікарня" Міської ради міста Кропивницького", м. Кропивницький, Фортеця, 21 (вул. Ушакова, 3а)							
6.	Придбання реанімаційно-операційного та діагностичного обладнання (апарату ШВЛ для новонароджених, інкубатора для недоношених новонароджених дітей та імунохемілюмінісцентного аналізатора) для комунального некомерційного підприємства "Міський пологовий будинок з функціями перинатального центру II рівня" Міської ради міста Кропивницького"	2021	2021	2500,0	2500,0	2500,0	=	=
7.	Капітальний ремонт будівель (теплова санація) комунального некомерційного підприємства "Міський пологовий будинок з функціями перинатального центру II рівня" Міської ради міста Кропивницького" по вул. Олени Журливої, 1	2022	2022	15279,5	14949,5	-	14949,5	-
8.	Капітальний ремонт будівлі амбулаторій загальної практики – сімейної медицини №№ 5 та 6 КНП "Центр первинної медико-санітарної допомоги № 2 м. Кропивницького" Міської ради міста Кропивницького", вул. Руслана Слободянюка, 136 (з виготовленням ПКД)	2021	2022	4000,0	4000,0	200,0	3800,0	-
9.	Капітальний ремонт приміщення КНП "Територіальне стоматологічне об'єднання" Міської ради міста Кропивницького", вул. Шевченка, 36 (з виготовленням ПКД)	2021	2022	10000,0	10000,0	250,0	9750,0	-
10.	Придбання стоматологічних установок (20 од.) для комунального некомерційного підприємства "Територіальне стоматологічне об'єднання" Міської ради міста Кропивницького"	2022	2022	2000,0	2000,0	-	2000,0	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11.	Реставрація терапевтичного відділення № 2 стаціонару № 1 Комунального некомерційного підприємства "Центральна міська лікарня Міської ради міста Кропивницького", вул. Ушакова, 3-а (з виготовленням ПКД)	2021	2023	20000,0	20000,0	90,0	10000,0	9910,0
II. Освіта								
12.	Капітальний ремонт приміщень майстерні в комунальному закладі "Навчально-виховне об'єднання "Загально-освітній навчальний заклад І-ІІІ ступенів № 16 – дитячий юнацький центр "Лідер" Кіровоградської міської ради Кіровоградської області" за адресою: пров. Фортечний, 7	2022	2022	7750,5	7591,7	-	7591,7	-
13.	Капітальний ремонт харчоблоку в комунальному закладі "Навчально-виховне об'єднання № 35 "Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів, позашкільний центр Кіровоградської міської ради Кіровоградської області" за адресою: вул. Космонавта Попова, 28/20, м. Кропивницький	2022	2022	6004,0	5938,5	-	5938,5	-
14.	Реконструкція харчоблоку КЗ "Козацька гімназія Міської ради міста Кропивницького", вул. Берегова, 1	2019	2022	11239,2	11139,7	-	11139,7	-
15.	Капітальний ремонт харчоблоку в комунальному закладі "Навчально-виховне об'єднання № 8 "Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів, природничо-економіко-правовий ліцей, Кіровоградської міської ради Кіровоградської області" за адресою: вул. Беляєва, 1, м. Кропивницький	2021	2021	6206,2	6140,6	6140,6	-	-
16.	Капітальний ремонт харчоблоку в комунальному закладі "Навчально-виховне об'єднання "Загальноосвітній навчальний заклад І-ІІІ ступенів № 20 – дитячий	2021	2021	6307,0	6241,5	6241,5	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	юнацький центр "Сузір'я" Кіровоградської міської ради Кіровоградської області", просп. Перемоги, 16, м. Кропивницький							
17.	Капітальний ремонт харчоблоку в комунальному закладі "Навчально-виховне об'єднання І-ІІІ ступенів "Науковий ліцей Міської ради міста Кропивницького Кіровоградської області" за адресою: вул. Юрія Коваленка, 9 а, м. Кропивницький	2021	2021	6059,4	5993,9	5993,9	-	-
18.	Капітальний ремонт харчоблоку в комунальному закладі "Навчально-виховний комплекс "Спеціалізований загальноосвітній навчальний заклад І-ІІІ ступенів № 26 – дошкільний навчальний заклад – дитячий юнацький центр "Зорецвіт" Кіровоградської міської ради Кіровоградської області" за адресою: Студентський бульвар, 21, м. Кропивницький	2021	2021	6040,9	5975,3	5975,3	-	-
19.	Капітальний ремонт харчоблоку в комунальному закладі "Навчально-виховне об'єднання – "Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 31 з гімназійними класами, центр дитячої та юнацької творчості "Сузір'я" Кіровоградської міської ради Кіровоградської області" за адресою: вул. Космонавта Попова, 11-а, м. Кропивницький	2021	2021	5739,8	5674,3	5674,3	-	-
20.	Капітальний ремонт – заміна віконних блоків на металопластикові з енергозберігаючими склопакетами в комунальному закладі "Навчально-виховне об'єднання № 15 "Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів, дошкільний навчальний заклад комбінованого типу, дитячий юнацький центр "Явір" Кіровоградської міської ради Кіровоградської області"	2018	2021	1559,6	1489,6	1489,6	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	по вул. Казанська, 13, м. Кропивницький							
21.	Капітальний ремонт плавального басейну під улаштування хореографічного залу комунального закладу "Навчально-виховне об'єднання "Загальноосвітня школа I-III ступенів № 31 з гімназійними класами, центр дитячої та юнацької творчості "Сузір'я" Кіровоградської міської ради Кіровоградської області"	2019	2021	3057,2	2992,1	2992,1	-	-
22.	Капітальний ремонт комунального закладу "НВО № 25 "ЗОШ I-III ступенів, природничо - математичний ліцей, центр позашкільного виховання "Ліра" Кіровоградської міської ради" (оздоблення гардеробних приміщень та приміщень плавального басейну)	2018	2021	1572,1	1502,1	1502,1	-	-
23.	Капітальний ремонт спортивного майданчика КЗ "НВО "Загальноосвітня школа I-II ступенів ліцей № 19 – позашкільний центр Міської ради міста Кропивницького Кіровоградської області" за адресою: вул. Волкова, 24, м. Кропивницький	2020	2021	3648,0	3578,0	3578,0	-	-
24.	Капітальний ремонт (усунення аварійного стану перемичок та заміна віконних блоків) гуртожитку КЗ "Навчально-виховне об'єднання "Загальноосвітня школа-інтернат I-III ступенів, ліцей "Сокіл", центр позашкільного виховання Кіровоградської міської ради Кіровоградської області" по вул. Короленка, 46 у м. Кропивницькому	2021	2021	1653,4	1653,4	1653,4	-	-
25.	Капітальний ремонт та благоустрій території комунального закладу "Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 62 "Супутник" комбінованого типу Кіровоградської міської ради" за адресою:	2019	2022	1563,3	1314,0	-	1314,0	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	вул. Пацаєва, 11-а, м. Кропивницький							
26.	Капітальний ремонт та благоустрій території дошкільного навчального закладу (ясла-садок) № 68 "Золота рибка" комбінованого типу за адресою: вул. Юрія Коваленка, 15 а, м. Кропивницький	2019	2022	1560,9	1311,0	-	1311,0	-
27.	Капітальний ремонт покрівлі загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 22 Кіровоградської міської ради Кіровоградської області за адресою: с. Гірниче, Лінія, 6, буд. 30	2019	2021	5292,1	5222,0	5222,0	-	-
28.	Капітальний ремонт та благоустрій території КЗ "Навчально-виховне об'єднання І-ІІІ ступенів "Мрія" Кіровоградської міської ради Кіровоградської області" по вул. Євгена Тельнова, 45 в м. Кропивницькому	2019	2023	1512,6	1200,0	-	-	1200,0
29.	Реставрація КЗ "НВО "ЗОШ І-ІІІ ступенів 24 – центр дитячої та юнацької творчості "Оберіг", вул. Гоголя, 125	2018	2023	11200,8	10891,1	4500,0	4391,1	2000,0
30.	Нове будівництво навчального корпусу Навчально-виховного комплексу "Кіровоградський колегіум-спеціалізований загальноосвітній навчальний заклад І-ІІІ ступенів-дошкільний навчальний заклад-центр естетичного виховання" за адресою: Арсенія Тарковського, 30 (учбовий корпус № 3) (виготовлення ПКД)	2020	2024	60000,0	59875,2	1000,0	20000,0	20000,0
ІІІ. Благоустрій території								
31.	Нове будівництво об'єкту благоустрою (сквер "Жадівський") по вул. Героїв України	2019	2022	7852,5	7517,5	140,0	7377,5	-
32.	Реконструкція набережної р. Інгул від вул. Михайлівської до вул. Вокзальної (проектні роботи) І черга	2018	2023	35000,0	35000,0	1400,0	18300,0	15300,0
33.	Реконструкція площі Героїв Майдану м. Кропивницький (з виготовленням ПКД)	2020	2023	69000,0	68891,0	700,0	30600,0	37591,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9
IV. Культура та туризм								
34.	Реставрація будівлі Кіровоградського міського художньо-меморіального музею ім. О.О. Осмьоркіна, вул. Архітектора Паученка (Дворцова), 89 (з коригуванням ПКД)	2016	2024	23000,0	23000,0	-	1500,0	7900,0
35.	Капітальний ремонт актові зали ЦНАПу Міської ради міста Кропивницького, вул. Архітектора Паученка, 41/39	2021	2023	12000,0	12000,0	500,0	7548,3	3951,7
V. Житлове будівництво								
36.	Нове будівництво багатоквартирного житлового будинку по вул. Генерала Жадова, м. Кропивницький, 102 мікрорайон, позиція 16 (проектні роботи)	2019	2024	55000,0	55000,0	1000,0	20000,0	20000,0
VI. Фізична культура та спорт								
37.	Реконструкція стадіону "Юність" комунального закладу "Комплексна дитячо-юнацька спортивна школа № 2 Міської ради міста Кропивницького" за адресою: вул. Курганна, 64	2018	2024	53137,6	51763,6	-	7994,1	26546,7
38.	Нове будівництво глядацьких трибун на бейсбольному полі "Юність" по вул. Металургів біля житлового будинку № 36 смт Нове, м. Кропивницький	2019	2022	6634,4	6529,2	-	4824,0	1705,2
39.	Нове будівництво універсального спортивного майданчика із штучним покриттям при центрі дитячої та юнацької творчості "Центр-Юність" по вул. Металургів (біля житлового будинку № 36) смт Нове, м. Кропивницький	2019	2022	1159,5	1102,5	500,0	602,5	-
VII. Дорожня інфраструктура								
40.	Капітальний ремонт вул. Василя Нікітіна	2020	2021	14279,9	12175,9	12175,9	=	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
41.	Капітальний ремонт автодорожнього мосту по вул. Київській	2021	2022	30000,0	30000,0	1000,0	29000,0	-
42.	Капітальний ремонт вул. Академіка Тамма	2021	2023	60000,0	60000,0	500,0	30000,0	29500,0
43.	Капітальний ремонт вул. Героїв України	2021	2023	60000,0	60000,0	500,0	30000,0	29500,0
44.	Капітальний ремонт вул. Холодноярській	2021	2023	105000,0	105000,0	=	52000,0	53000,0
45.	Капітальний ремонт вул. Металургів	2020	2023	94000,0	94000,0	10000,0	42000,0	42000,0
46.	Капітальний ремонт вул. Руслана Слободянюка	2020	2023	125000,0	125000,0	500,0	62250,0	62250,0
47.	Капітальний ремонт просп. Промислового	2020	2023	75000,0	75000,0	9903,4	32548,3	32548,3
48.	Нове будівництво автомобільного мосту через р. Інгул між вулицями Казанською та Радищева (проектні роботи)	2019	2025	143000,0	142801,2	500,0	20000,0	20000,0
49.	Реконструкція проспекту Інженерів (виготовлення ПКД)	2021	2023	69000,0	69000,0	800,0	30000,0	38091,0
50.	Поточний ремонт дороги по вул. Вокзальній, м. Кропивницький	2021	2021	55008,2	55008,2	55008,2	-	-
51.	Капітальний ремонт пров. Алтайський в м. Кропивницькому	2021	2021	3712,2	3712,2	3712,2	=	-
52.	Капітальний ремонт вул. Чернишевського (від вул. Водоп'янова до пров. Алтайського) в м. Кропивницькому	2021	2021	2809,7	2809,7	2809,7	=	-
53.	Придбання 4-х зарядних станцій SDMC-103-CS.60 для забезпечення підзарядки тролейбусів з автономним ходом марки "Дніпро Т-203"	2022	2022	3600,0	3600,0	=	3600,0	-
ВСЬОГО:				1376250,7	1372173,7	166245,0	593348,5	452993,9

* Перелік інвестиційних та інфраструктурних проєктів, реалізація яких здійснюватиметься за кошти бюджету Кропивницької міської територіальної громади в межах граничних обсягів видатків на 2021, 2022, 2023 роки для головних розпорядників коштів, визначено у місцевих галузевих цільових програмах на середньостроковий період.

Директор департаменту – начальник управління економіки департаменту з питань економічного розвитку, торгівлі та інвестицій

Ніна РАХУБА

Додаток 4
до Програми економічного і соціального
розвитку міста Кропивницького на 2021 рік та
основні напрями розвитку на 2022 і 2023 роки

ЗВІТ
про стратегічну екологічну оцінку (СЕО)
Програми економічного і соціального розвитку
міста Кропивницького на 2021 рік
та основні напрями розвитку на 2022 і 2023 роки

ВСТУП

- 1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування**
- 2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено**
  - 2.1. Кліматичні особливості у місті
  - 2.2. Стан здоров'я населення
  - 2.3. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря
  - 2.4. Характеристика водних ресурсів
  - 2.5. Відходи
  - 2.6. Сучасний стан природно-заповідного фонду та рекреації
  - 2.7. Земельні ресурси та ґрунти
  - 2.8. Основні екологічні проблеми
- 3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу**

SWOT-аналіз екологічної ситуації в м. Кропивницькому
- 4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо території з природоохоронним статусом**
- 5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.**
  - 5.1. Основні міжнародні та державні зобов'язання
  - 5.2. Процедури ОВД
  - 5.3. Інформація про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки
  - 5.4. Інформація про обговорення Звіту про стратегічну екологічну оцінку
- 6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо та довгострокових, постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків**
  - 6.1. Атмосферне повітря
  - 6.2. Клімат

- 6.3. Земельні ресурси
- 6.4. Відходи
- 6.5. Біорізноманіття
- 6.6. Природоохоронні території
- 6.7. Здоров'я населення
- 6.8. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)
- 7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування**
- 8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення**
- 9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення**
- 10. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-9 цієї частини, розраховане на широку аудиторію**

ВСТУП

Стратегічна екологічна оцінка (далі - СЕО) - це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Відповідно до Основних засад (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року державна екологічна політика спрямована на досягнення таких стратегічних цілей:

Ціль 1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва;

Ціль 2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України;

Ціль 3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України;

Ціль 4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення;

Ціль 5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм з метою забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

Програма економічного і соціального розвитку міста Кропивницького на 2021 рік та основні напрямки розвитку на 2022 і 2023 роки (далі – Програма-2021) є комплексним програмним документом, в якому визначені основні завдання щодо розвитку галузей і сфер діяльності у місті та механізми їх реалізації: через галузеві цільові програми та інвестиційні проекти, перелік яких визначено в додатках до програми.

Певною мірою Програма відповідає критеріям документів державного планування (далі – ДДП), визначених у Законі України "Про стратегічну екологічну оцінку", хоча і не містить конкретних інвестиційних проектів, містобудівних програм, інших містобудівних документів тощо.

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Програма-2021 рік розроблена на середньостроковий період: відповідно до повноважень, визначених Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні";

з урахуванням:

постанови Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 р. № 671 "Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2021-2023 роки";

Цілей Сталого Розвитку: Україна;

Індексу конкурентоспроможності міст;

Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки та Плану заходів на 2021-2023 роки із реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки, затверджених рішенням обласної ради від 12 березня 2020 р. № 743;

аналізу стану соціально-економічного розвитку міста за 2019-2020 роки із використанням офіційних статистичних даних, відомчої звітності тощо;
пропозицій виконавчих органів міської ради та інших зацікавлених сторін.

Методологічною основою для розробки Програми є:

Закон України "Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України";

постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 р. № 621 "Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проєкту державного бюджету" (із змінами).

Головною метою Програми-2021 є поліпшення умов життєдіяльності населення на основі нарощування потенціалу реального сектору економіки, активізації інвестиційної діяльності, поліпшення якості надання послуг та підвищення матеріального добробуту громадян.

**Аналіз відповідності
цілей Програми-2021 стратегічним цілям державної екологічної політики,
визначених "Основними засадами (стратегії) державної екологічної
політики України на період до 2030 року"**

Стратегічні цілі державної екологічної політики	Цілі Програми:			
	Конкуренто-спроможна економіка	Розвиток людського капіталу та підвищення якості життя населення	Сталий розвиток міста	Поліпшення екології
Ціль 1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва	+	+	+	+
Ціль 2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України	+	+	+	+
Ціль 3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України	+	+	+	+
Ціль 4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення	+	+	+	+
Ціль 5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління	+	+	+	+

Ціль 1. "Конкурентоспроможна економіка" передбачає завдання щодо створення сприятливих умов для повного використання наявного потенціалу і його нарощування, впровадження заходів із енергоефективності, політики енергозбереження та використання конкурентних переваг економіки міста.

Одним із завдань Програми-2021 є сприяння товаровиробникам у впровадженні інвестиційно-інноваційних проєктів, енергоефективних і ресурсозберігаючих технологій, маловідходних, безвідходних та екологічно безпечних технологічних процесів.

Цілі і завдання Програми-2021 та стратегічні цілі державної екологічної політики принципово узгоджуються.

Ціль 2. "Розвиток людського капіталу та підвищення якості життя населення" передбачає комплекс завдань і заходів щодо поліпшення стану матеріально-технічної бази закладів соціальної інфраструктури із впровадженням у них сучасних енергозберігаючих технологій, обладнання, а також завдання щодо підвищення матеріального добробуту населення міста. Отже, вона добре узгоджується з 1, 2 та 4 стратегічними цілями державної екологічної політики.

Для зменшення негативного впливу від родовищ урану та діяльності Інгульської шахти на здоров'я населення необхідним є затвердження Державної цільової регіональної програми радіаційного і соціального захисту населення Кіровоградської області і міста Кропивницького, над доопрацюванням Концепції якої працює обласна державна адміністрація.

Ціль 3. "Сталий розвиток міста" передбачає реалізацію комплексу заходів і проєктів, спрямованих на розвиток соціально-дорожньої інфраструктури, модернізації житлово-комунального господарства, житлового будівництва. Це узгоджується з усіма цілями державної екологічної політики.

Ціль 4. "Поліпшення екології" визначає завдання і проєкти щодо охорони навколишнього природного середовища, формування екологічної інфраструктури в місті. Тому, вона принципово узгоджується з усіма стратегічними цілями державної екологічної політики.

Цілі і завдання Програми-2021 відповідають Цілям Сталого Розвитку: Україна, зокрема цілям 6, 7, 9, 12, 13.

Цілі Програми-2021 також прямо кореспондуються із стратегічними цілями, які визначені Стратегією розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки, яка затверджена рішенням обласної ради від 12 березня 2020 року №743.

**Узгодженість цілей Програми-2021
із основними завданнями економічного і соціального розвитку міста**

Сектори	Цілі Програми-2021:			
	Конкуренто-спроможна економіка	Розвиток людського капіталу та підвищення якості життя населення	Сталий розвиток міста	Поліпшення екології
1	2	3	4	5
Реальний сектор економіки	x	x	x	x
Енергозбереження та енергоефективність	x	x	x	x
Інфраструктура, транспорт і дороги	x	x	x	x
Екологія і природні ресурси	x	x	x	x
Підприємництво, торгівля	x	x	x	x
Освіта, охорона здоров'я, культура, фізкультура, спорт, туризм, соціальний захист		x	x	x

Реалізація основних завдань і проєктів Програми-2021 буде здійснюватись у рамках галузевих цільових програм, перелік яких визначений у додатку 2 до Програми-2021. Таким чином, Програма-2021 добре узгоджується із іншими програмними документами, затвердженими рішеннями міської ради.

**2. Характеристика поточного стану довкілля,
у тому числі здоров'я населення, та прогностичні зміни цього стану, якщо
Програма-2021 не буде затверджена**

На стан екологічної ситуації у місті значний вплив мають такі галузі, як промисловість, серед них Інгульська шахта, підприємства житлово-комунального господарства, особливо тепло-, водопостачання і водовідведення, транспорт, а також стан поводження із твердими побутовими відходами, рівень екологічної культури населення тощо.

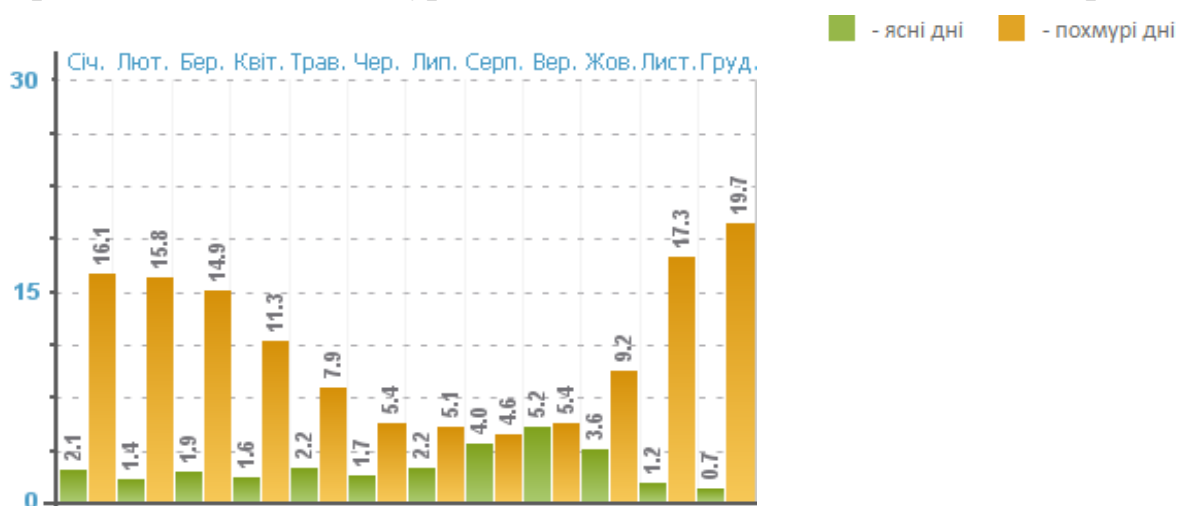
Використання природних ресурсів і пов'язане з ним відповідне навантаження на навколишнє природне середовище - це та сфера людської діяльності, яка визначає широке коло соціальних, економічних та екологічних проблем.

2.1. Кліматичні особливості у місті

Клімат Кропивницького обумовлений його розташуванням у степовій зоні. Середня температура січня становить $-5,6^{\circ}\text{C}$, липня $+20,2^{\circ}\text{C}$.

Дані

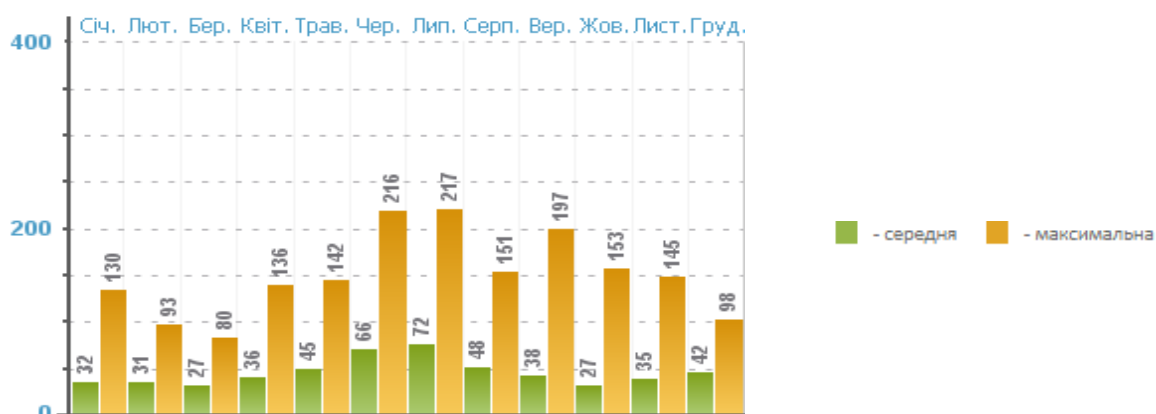
про число ясних і похмурих днів за загальною та нижньою хмарністю

Середньорічна кількість опадів - 203,7 мм (у середньому за рік у місті спостерігається 130 днів з опадами), найменше - у вересні та жовтні, найбільше - у січні та грудні.

Дані

про середню місячну і максимальну кількість опадів (мм) з поправками на змочування

Переважні напрями вітрів взимку - північно-західні, влітку - південні.

Найбільша швидкість вітру - в лютому, найменша - влітку. У січні вона в середньому становить 4,5 м/с, у липні - 3,4 м/с.

Сучасний стан природних ресурсів і навколишнього середовища міста змушує змінити підходи щодо подальшого економічного розвитку й оцінити його з урахуванням економічних пріоритетів та наявності екологічних ризиків.

2.2. Стан здоров'я населення

На стан здоров'я населення негативний вплив мають різні фактори, серед яких і забруднення атмосферного повітря.

Демографічна ситуація у місті Кропивницькому, як і в цілому в державі, є складною, у тому числі через погіршення стану здоров'я населення.

Чисельність наявного населення в місті на 01 січня 2021 року становить у межах 231,2 тис. осіб, що на 2,3 тис. осіб, або на 1,0 % менше порівняно із початком 2020 року. Природне скорочення становить 1829 осіб, міграційне – 473 особи.

За причинами смерті всього населення на першому місці знаходяться хвороби системи кровообігу – 66,0%, на другому - новоутворення – 16,03%, на третьому – травми та отруєння – 6,1%.

Показник поширеності захворювань серед дорослого населення міста за 2020 рік знизився в порівнянні з 2019 роком на 5,6 % і становить 106 946,3 на 10 тис. відповідного населення (у 2019 році – 113 272,1 випадки).

Поширеність захворювань серед підлітків і дитячого населення також знизився.

За 2020 рік показник захворюваності злоякісними новоутвореннями становить 431,0 на 100 тисяч населення проти 541,6 за 2019 рік.

Одним з основних факторів захворюваності серед населення є забруднення повітря. Чим нижче рівні забруднення повітря, тим менше серцево-судинних, респіраторних та онкологічних захворювань як в тривалій, так і в короткостроковій перспективі.

Для поліпшення екологічного стану міста Програмою - 2021 передбачені основні напрями зменшення рівня забруднення повітря за рахунок реалізації заходів наступних програм:

природоохоронних заходів місцевого значення на 2021-2023 роки, а саме проведення комплексу заходів, спрямованих на зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів, проведення реконструкції та модернізації систем пило-, газоочисних установок підприємств міста, відновлення зелених насаджень шляхом створення та здійснення догляду за ними;

реалізації заходів Плану дій сталого енергетичного розвитку і клімату міста Кропивницького на період до 2030 року щодо розвитку мережі електротранспорту, розмежування та оптимізація транспортного руху, розвиток велосипедної культури, виховання енергоощадної свідомості мешканців міста.

2.3.Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря

Контроль за якістю атмосферного повітря в населених пунктах проводить лабораторія спостереження за забрудненням атмосфери II групи Кіровоградського обласного центру з гідрометеорології. У м. Кропивницькому відповідно до постів спостереження проводяться за речовинами: пил, діоксид сірки, діоксид азоту, оксид азоту, сажа, оксид вуглецю, розчинені сульфати, формальдегід.

Моніторингові дослідження атмосферного повітря здійснюються санітарно-гігієнічною лабораторією Державної установи "Кіровоградський обласний лабораторний центр МОЗ України" в м. Кропивницькому на маршрутному посту у фіксованій точці за скороченою програмою (5 разів на тиждень, 2 рази в день – вранці та ввечері). Пост розміщений в житловій забудові по вул. Тобілевича, 24.

Атмосферне повітря досліджується на пил, сажу, аміак, азоту діоксид, сірчистий ангідрид, вуглецю оксид, кислоту сірчану, метан, сірководень, солі важких металів (хром), фенол, формальдегід, хлор.

В останні роки у м. Кропивницькому обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря залишається практично незмінним.

Дані
про обсяг викидів забруднюючих речовин та парникових газів
від стаціонарних джерел в атмосферне повітря у м. Кропивницькому
за 2019 рік

Показники	Роки:		
	2017	2018	2019
1	2	3	4
Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис. т	2,1	2,0	2,1

Дані
про викиди забруднюючих речовин стаціонарними джерелами в
атмосферне повітря

	Всього, т	у % до 2018 року	Збільшення/ зменшення (-) проти 2018 року	Щільність викидів, кг	Обсяги викидів у розрахунку на душу населення, кг
Кіровоградська область	12778,1	105,0	612,8	519,7	13,6
м. Кропивницький	2102,4	105,0	99,3	20411,5	9,0

Забруднення атмосферного повітря по місту за 2019 рік характеризувалося зменшенням пилу, оксиду вуглецю, формальдегіду.

Дані
про обсяг викидів окремих забруднюючих речовин в атмосферне
повітря у м. Кропивницькому за 2019 рік

Забруднюючі речовини	2019 рік, т
1	2
Діоксиду сірки	280,5
Діоксид азоту	224,4
Метану	25,1
Оксиду вуглецю	392,0
Оксид азоту	9,9
Сажі	23,0
Неметанових летких органічних сполук	864,3
Крім того викиди доксиду вуглецю, тис.т	214 093,7

Основними забруднювачами атмосферного повітря у місті Кропивницькому є промислові підприємства, такі як: ПрАТ "Кропивницький олійноекстракційний завод", ТОВ "Придніпровський олійноекстракційний завод", ТОВ "Кіровоградський завод будівельних матеріалів №1", ТОВ "ГрінстоунПротеїн", ТОВ "ОЕЗ Градоля".

Стан радіаційного забруднення атмосферного повітря та організація контролю за радіаційною безпекою і впливом на довкілля виробничої діяльності підприємств уранодобувної промисловості

Ризики у сфері радіаційної безпеки обумовлені виробничою діяльністю підприємств уранодобувної промисловості, а саме Інгульською шахтою ДП "СхідГЗК", де здійснюється видобуток уранових руд, які є природним радіоактивним матеріалом.

Характерним місць видобутку урану є те, що майже усі накопичені відходи – (відвали гірничих порід та забалансової руди), що розташовані на околиці м. Кропивницького, скиди шахтних вод, викиди в атмосферне повітря з уранових об'єктів – є джерелами радіаційного забруднення навколишнього природного середовища, що причиняє опромінення населення. Забруднення атмосферного повітря в районі розташування уранових шахт обумовлене природним ураном, радієм-226, торієм-230, свинцем-210, полонієм-210 і радоном-222, а поверхневі водойми через надходження шахтних вод забруднюються хімічними речовинами і природними радіонуклідами ряду урану. Зокрема, щороку Інгульська шахта Східного гірничо-збагачувального комбінату скидає у р. Інгул майже 8 тис. тонн забруднюючих хімічних речовин, включаючи і радіоактивні. Високий через цей скид рівень замуленості річки, яка протікає через все місто, ставить під загрозу санітарно-епідемічне та екологічне благополуччя мешканців міста. Розроблений проєкт реконструкції очисних споруд на Інгульській шахті вимагає перегляду.

З метою виключення необґрунтованого радіаційного впливу на населення та довкілля та контролю ефективності застосованих протирадіаційних заходів підприємство веде постійний контроль за впливом на радіаційний стан навколишнього природного середовища на промислових майданчиках, у санітарно-захисних зонах і зонах спостереження. Контроль здійснюють фізико-хімічні лабораторії служби радіаційної безпеки та охорони навколишнього середовища. Лабораторії атестовані на проведення вимірювань у сфері поширення державного метрологічного нагляду. Періодичність вимірювань, а також перелік факторів, які контролюються, передбачено у річних планах контролю, погоджених контролюючими органами та затверджених головним інженером підприємства.

За результатами радіаційно-екологічних досліджень об'єктів довкілля на території санітарно-захисних зон та зон спостереження підрозділів ДП "СхідГЗК" наднормативного рівня впливу не виявлено.

Усі виміряні значення потужності дози гамма випромінювання на територіях санітарно-захисної зони перебувають у межах коливань природного фону.

За результатами спостережень Кіровоградського обласного центру з гідрометеорології, значення радіаційного фону за останні роки у

місті Кропивницькому не перевищують рівнів природного фону та становлять 10-14 мкР/год (при контрольному рівні природного гамма-фону - 25 мкР/год).

На території зони спостереження Інгульської шахти значення потужності еквівалентної дози становить 0,12 - 0,23 мкЗв/год., що відповідає коливанням природного радіаційного фону території Кропивницького району.

Середньорічне значення гама-фону у місті Кропивницькому

Населений пункт	2017 рік	2018 рік	2019 рік
місто Кропивницький	0,014	0,014	0,014

Потужність дози гамма-випромінювання на території населених пунктів зони спостереження становить:

- с. Неопалимівка - від 0,15 до 0,22 мкЗв/год.;
- с. Первозванівка - від 0,13 до 0,17 мкЗв/год.;
- м. Кропивницький, р-н Велика Балка - від 0,12 до 0,18 мкЗв/год.;
- м. Кропивницький, р-н Завадівка - від 0,15 до 0,23 мкЗв/год.

2.4. Характеристика водних ресурсів

На території міста основними водними об'єктами є Кіровоградське водосховище та річка Інгул з її притоками річками Біянка та Сутокля. Загальна довжина річок – 11,0 км.

Більша частина водних об'єктів замулена, гідротехнічні об'єкти потребують ремонту.

На санітарний стан ріки Інгул впливають зворотні води промислових підприємств. За даними міської СЕС якість води за 2019 рік в річці Інгул по хімічних та санітарно-бактеріологічних показниках майже в 100% відібраних пробах не відповідає Правилам охорони поверхневих вод від забруднення.

Підземні води (прогнозні ресурси та експлуатаційні запаси)				
Населений пункт	Запаси, млн.м/рік		Кількість свердловин	Водовідбір
	прогнозні	у т.ч. розвідані та затверджені		
Кіровоградська область	146,659	52,36	728	16,4
місто Кропивницький		17,973	53	4,444

Водопровідно-каналізаційна система міста Кропивницького знаходиться на обслуговуванні Кропивницького ВКГ ОКВП "Дніпро-Кіровоград". Джерелами централізованого водопостачання для міста Кропивницького є магістральний районний водопровід "Дніпро-Кіровоград" (45-50 тис м³/добу) та підземний водозабір "Холодні ключі" (2,5-4,0 тис.м³/добу). Резервний водозабір "Лелеківський" в даний час працює у режимі пониження рівня ґрунтових вод зі скидом в річку Інгул.

Стоки від районів міста транспортуються на головну каналізаційну насосну станцію, яка перекачує їх на каналізаційні очисні споруди.

На каналізаційних очисних спорудах потужністю 60,0 тис. куб.м на добу стоки проходять процес механічного і біологічного очищення. Очищені стічні води проходять процес доочищення на біоставках і скидаються в річку Інгул.

2.5. Відходи

Найбільше утворюється відходів у підприємствах добувної промисловості і розроблення кар'єрів при добуванні та збагаченні руд і мінеральної сировини.

Видалення відходів шляхом захоронення або знешкодження залишається основним призначенням спеціально відведених місць чи об'єктів.

Не менш гострою, ніж у попередні роки, залишається проблема екологічно безпечного збирання, видалення твердих побутових відходів.

Нераціональне використання ресурсів, застарілі технології й відсутність сфери вторинної переробки сприяють утворенню великих об'ємів відходів, зберігання яких потребує вилучення значних земельних ділянок. Зберігання та накопичення відходів, особливо токсичних, є джерелом тривалого негативного впливу на стан здоров'я людей і якість навколишнього природного середовища.

Єдиним підприємством у сфері поводження з відходами у місті Кропивницькому є ТОВ "Екостайл". Підприємство надає послуги в сфері обслуговування багатоквартирних та приватних будинків, фізичних та юридичних осіб. У Кропивницькому обслуговує шість клієнтів на базі ЖЕО, ЖЕК, ОЖБК, 76 ОСББ і 1640 юридичних осіб, а також 86 151 абонент у приватному секторі.

Технічні ресурси компанії складають: 2000 смітєвих контейнерів, 7 спецавтомобілів, лінії з сортування і переробки відходів.

У 2019 році на сортувальні лінії направлено 19485,2 тон відходів, із яких відсортовано понад 1036,1 тони, або 5,32%, у тому числі за фракціями:

- алюмінієві банки – 0,021%, 4,0835 тон,
- папір – 0,177%, 34,4204 тон,
- металеві банки – 0,1015%, 19,7832 тон,
- метал – 0,0124%, 2,4072 тон,
- полімери – 1,1261%, 219,4094 тон,
- плівка – 0,1013%, 19,742 тон,
- склобій – 3,6837%, 717,7501 тон,
- упаковка "ТетраПак" – 0,095%, 18,5046 тон.

У 2019 році за рахунок коштів інвестора у м. Кропивницькому введено в дію інженерну споруду з системою збору біогазу полігону твердих побутових відходів для виробництва електроенергії. Споруда розрахована на вироблення 600 кВт/год, фактично протягом 2019 року середньодобове вироблення електроенергії становило 630 кВт/год. Установка працює цілодобово, що забезпечує міське сміттєзвалище від самозаймань та забруднення атмосфери.

Вироблена електроенергія надходить в енергосистему України за "зеленим" тарифом. Всього протягом 2019 року вироблено 1314849 кВт/год. електроенергії.

2.6. Сучасний стан природно-заповідного фонду та рекреації

Природно-заповідний фонд міста представлений ландшафтним заказником місцевого значення (зелений сосновий масив в районі вулиці Лісопаркової) та парками-пам'ятками садово-паркового мистецтва: Дендропарк, Ковалівський парк, Козачий острів, парк "Перемоги".

Дендропарк займає площу 12 га, на яких розміщено розважальні заклади, кафе, ресторани, 40 атракціонів тощо.

У 2015 році дендропарк став найкращим парком України для сімейного відпочинку. Особливою гордістю парку є алея хвойних, а також магнолії, мімоза, канадський клен, бузок. А головне те, що в цьому парку висаджені рідкісні квіти – мускарі (маленький гіацинт), троянди, півонії, та 3 мільйони тюльпанів.

Ковалівський парк розташований на площі 8,3 га. Парк невеликий, але затишний, тому традиційно є улюбленим місцем відпочинку та організації дозвілля кропивничан і гостей міста. Має естетичне, виховне, природоохоронне та оздоровче значення.

Парк "Козачий Острів" розташований в центральній частині міста на площі 3,2826 га. Територія парку відмежована обвідним каналом та руслом річки Інгул і являє собою штучне паркове насадження. На території парку є невеликий спортивний майданчик, що використовується місцевими мешканцями для занять фізичною культурою. Також парк є місцем прогулянок та відпочинку містян, тут відбуваються масові культурні та просвітницькі заходи. У парку "Козачий Острів" проводяться екскурсії навчальних закладів міста.

Парк "Перемоги" з 2019 року оновлюється. У 2020 році в парку "Перемоги" з'явилися футбольний, тенісний та волейбольний майданчики, декоративна альтанка, кований місток та ажурна гойдалка, автостоянка, клумби, вимощені декоративною плиткою доріжки, вигадливої форми дитячі пісочниці. Всі алеї та доріжки парку "Перемоги" обладнані системою сучасного вуличного освітлення. У прибережній частині парку облаштовані вуличні тренажерні комплекси. Тут повністю відреставровані каскадні сходи та встановлено арку. Її вже можна вважати одним із туристичних символів міста. Тепер є дві фотозони – декоративна арка та місток.

2.7. Земельні ресурси та ґрунти

Геологічна будова території Кропивницького зумовлена його розташуванням на площі Українського кристалічного щита та його структурної одиниці - Кіровоградського тектонічного блоку, в основі якого лежить давній докембрійський фундамент, складений гранітами, гнейсами, чарнокітами, габро-лабрадоритами.

Ґрунти - чорноземи звичайні, глибокі мало- і середньогумусні на лесових породах. Мають високу природну родючість, хоч в орному шарі розпушені і частково втратили в минулому грудкувату структуру.

Корисні копалини на території і в околицях Кропивницького представлені, перш за все, будівельною сировиною. Відомими є родовище вогнетривких глин і гранітне родовище, розташоване на правому березі річки Сугоклії. Енергетичні запаси надр міста представлені покладами бурого вугілля (Балашівсько-Кіровоградське родовище) та урану. Є поклади високоякісного піску, придатного для виробництва скла.

Структура земельного фонду

Класифікація земельних ресурсів за призначенням	Площа, га
Земельні ресурси міста, усього	10332
Житлова забудова	3129
Промислово-комунально-складські	1456
Землі сільськогосподарського призначення	1203
Громадська забудова	740
Ліси, лісопарки	640
Землі під водою	400
Землі спецпризначення	390
Землі під вулично-дорожньою мережею	360
Зелені насадження спецпризначення	330
Землі під дачами та садівницьких товариств	270
Землі транспорту	233
Зелені насадження загального користування	160
Непридатні, неосвоєні та інші території	721

2.8. Основні екологічні проблеми

Основними екологічними проблемами в місті Кропивницькому є:

забруднення атмосферного повітря, водних об'єктів;

зношеність мереж централізованого водопостачання та водовідведення;

проблема поводження з промисловими та побутовими відходами,

підвищений рівень радону в приміщеннях;

зношеність мереж тепlopостачання;

поширення алергенних рослин (амброзії);

спалювання стерні та сухого листя.

Всі вищезазначені екологічні проблеми потребують розв'язання, оскільки вони прямо впливають на стан здоров'я людей, інвестиційну привабливість міста, що в умовах обмежених фінансових можливостей міського бюджету є вкрай важливим для подальшого розвитку громади.

Важливим механізмом вирішення екологічних проблем є цільові програми та Програма-2021, як комплексні програмні документи, які визначають завдання для поліпшення екологічної ситуації у різних галузях і сферах діяльності.

У разі неприйняття Програми-2021 вирішення екологічних проблем буде ускладнено, не матиме комплексного підходу до їх розв'язання, в кінцевому результаті це не дозволить збільшити позитивні зміни у розвитку міста та матиме негативний вплив на стан розвитку територіальної громади, стан довкілля.

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

SWOT-аналіз екологічної ситуації в м. Кропивницькому

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> • Активна позиція влади щодо інноваційного розвитку громади, впровадження екологічно безпечних проєктів, енергозберігаючих заходів; 	<ul style="list-style-type: none"> • Застарілі технології виробництва у значної кількості підприємств-товаровиробників; • недотримання режиму експлуатації пилогазоочисного устаткування; низькі темпи впровадження сучасних технологій очищення викидів; • значний знос основних засобів підприємств житлово-комунального господарства: мереж тепlopостачання, водopостачання і водовідведення; • зношеність значної частини дорожньо-транспортної інфраструктури •
<ul style="list-style-type: none"> • Наявність комплексної інженерної споруди з системою збору біогазу на полігоні твердих побутових відходів для виробництва електроенергії 	<ul style="list-style-type: none"> • забруднення та погіршення стану водних об'єктів. Забруднення стічними водами промислових підприємств р. Інгул;

Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> • Впровадження нової системи тепlopостачання у місті. • Активна політика керівництва підприємств на підвищення конкуренто-спроможності підприємств-товарo-виробників за рахунок впровадження сучасних енергозберігаючих, енергоощадних заходів і технологій, сучасного обладнання, безвідходного виробництва тощо. • Затвердження і реалізація заходів Державної цільової регіональної програми радіаційного і соціального 	<ul style="list-style-type: none"> • Зростання рівня забруднення навколишнього середовища. • Низький рівень екологічної свідомості та відповідальності з боку населення та суб'єктів господарювання. • Відсутність достовірних даних щодо кількісних і якісних характеристик зелених насаджень. • Погіршення демографічної ситуації через погіршення стану здоров'я; • Перевантаження полігону для захоронення побутових відходів. • Відсутність налагодженої системи збору та вивезення небезпечних відходів в

Можливості	Загрози
<p>захисту населення Кіровоградської області і міста Кропивницького.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Затвердження і реалізація Плану дій сталого енергетичного розвитку і клімату у місті Кропивницькому на період до 2030 року. • Розробка проекту із реконструкції набережної річки Інгул із використання можливостей залучення коштів із різних джерел фінансування. 	<p>складі побутових відходів.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Погіршення екологічного стану р. Інгул. • Низький рівень розуміння в суспільстві пріоритетів збереження навколишнього природного середовища та переваг сталого розвитку. • Ускладнення економічної ситуації. • Обмеженість спроможності міського бюджету для реалізації екологічних програм і проєктів.

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо території з природоохоронним статусом

Завдання Програми-2021 не несуть прямої шкоди територіям з природоохоронним статусом.

Основні завдання Програми-2021 передбачають модернізацію промислового комплексу; розвиток житлово-комунального господарства та транспортної інфраструктури; екологічне оздоровлення; енергозбереження; розвиток гуманітарної та соціальної сфер.

Тимчасові негативні наслідки для природоохоронних територій можуть бути під час ведення будівельних робіт. Прийняття рішення щодо будівництва, яке матиме вплив на природоохоронні території, та оцінка таких ризиків, буде відбуватися з дотриманням вимог чинного законодавства за встановленими процедурами, враховуючи необхідність проходження процедур стратегічної екологічної оцінки згідно із законами України "Про стратегічну екологічну оцінку", "Про оцінку впливу на довкілля", а також Законом України "Про природно-заповідний фонд".

Регулювання питань впливу на водні об'єкти визначаються, в тому числі Водним Кодексом України, де регулюються питання використання водних об'єктів, їх прибережно-захисних смуг та водоохоронних зон.

Такий аналіз є достатньо узагальненим та потребує уточнень вже на етапах реалізації конкретних рішень з урахуванням їх просторової прив'язки до території, віддаленості по відношенню до природоохоронних територій, умов реалізації та інших характеристик.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки Програми-2021

5.1. Основні міжнародні та державні зобов'язання

Основними міжнародними зобов'язаннями щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС, а також Конвенція ООН з біологічного різноманіття, Рамкова конвенція про зміну клімату, Паризька кліматична угода.

Згідно ст. 28 Закону України "Про основи містобудування", якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в законодавстві України про містобудування, то застосовуються правила міжнародного договору.

Основними законодавчими і нормативно-правовими актами, норми і вимоги яких мають бути враховані та дотримані під час планованої діяльності, є такі:

Водний кодекс України; Лісовий кодекс України; Земельний кодекс України; закони України: "Про природно-заповідний фонд"; "Про охорону культурної спадщини"; "Про охорону археологічної спадщини"; "Про охорону атмосферного повітря"; "Про відходи"; "Про надра"; "Про питну воду та питне водопостачання"; "Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення"; "Про екологічний аудит"; "Про рослинний світ"; "Про тваринний світ"; "Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року"; "Про охорону навколишнього природного середовища"; "Про регулювання містобудівної діяльності"; "Про основи містобудування";

Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Закон України № 436/96-ВР (436/96-ВР) від 29.10.96;

Національний план дій управління відходами до 2030 року, затверджений Кабінетом Міністрів України 20 лютого 2019 року;

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 р. №695;

Цілі сталого розвитку: Україна-2030 (Ціль 13. "Пом'якшення наслідків зміни клімату");

постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року №1272 "Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення";

розпорядження Кабінету Міністрів України від:

07.12.2016 р. № 932-р "Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року";

06.12.2017 р. № 878-р "Про затвердження плану заходів щодо виконання концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року";

наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 28 жовтня 2020 року № 213 "Про затвердження Критеріїв визначення наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення";

ДБН Б.1.1-13:2012 "Склад та зміст містобудівної документації на державному та регіональному рівнях";

ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 "Настанова з виконання розділів "Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації";

Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів (зі змінами);

ДСанПіН 2.2.4-171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною".

5.2. Процедура ОВД

Цілі Програми-2021 реалізуються через конкретні заходи і проекти.

Серед цих заходів і проектів можуть бути і такі проекти, які, відповідно до Закону України "Про оцінку впливу на довкілля", підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Для таких проектів має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля.

5.3. Інформація про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки

Згідно вимог ст. 9, 10, ч.4 ст.12 Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку" Кропивницькою міською радою було оприлюднено Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проекту Програми-2021, з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості на офіційному сайті Кропивницької міської ради - <http://kr-rada.gov.ua/>, у рубриці "Економіка" розділ "Програма економічного та соціального розвитку", підрозділ "Розробка програм".

Зауваження та пропозиції отримані від департаменту екології, природних ресурсів та паливно-енергетичного комплексу облдержадміністрації та департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації враховані в цьому Звіті.

5.4 Інформація про обговорення Звіту про стратегічну екологічну оцінку Програми-2021 буде висвітлена за результатами його обговорення.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо та довгострокових, постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

6.1. Атмосферне повітря

Програма не передбачає проєктів із створення нових підприємств, із значними обсягами шкідливих викидів у атмосферне повітря.

Завдання Програми-2021 (розділ "Промисловість") щодо впровадження інвестиційно-інноваційних проєктів, енергоефективних і ресурсозберігаючих технологій, маловідходних, безвідходних та екологічно безпечних технологічних процесів;

розвитку і впровадженню ІТ-технологій та інновацій у виробництво навпаки матимуть позитивний вплив на атмосферне повітря, оскільки в процесі їх виконання будуть застосовані сучасні енергозберігаючі і очисні технології тощо.

Завдання Програми-2021 щодо впровадження проєктів із будівництва, реконструкції котелень, мереж теплопостачання, автомобільних доріг, житлових будівель, в процесі їх реалізації матимуть тимчасовий вплив на якість атмосферного повітря, але він буде короткостроковим.

Серед іншого тимчасовий негативний вплив на повітря під час будівельних робіт можливо через викиди:

пилу внаслідок дій із сипучими матеріалами (земляні роботи, навантаження тощо);

викиди пилу з поверхонь, на яких рухається обладнання, необхідне для будівництва;

викиди продуктів спалювання викопного палива з двигунів машин, транспортних засобів, що використовуються для перевезення працівників, транспортування матеріалів та інших двигунів, що працюють на викопному паливі (наприклад, дизельні генератори). Зазначений вплив припиниться як тільки будуть завершені будівельні роботи.

Позитивний вплив на якість атмосферного повітря в перспективі матимуть: озеленення прибудинкових територій, подальший розвиток територій загального користування та зон відпочинку, збереження та розвиток зелених зон для підтримки екологічного балансу, озеленення територій та догляд за зеленими насадженнями (які в подальшому призведуть до підвищення якості повітря за рахунок зменшення пилу, шумового забруднення);

покращення технічного стану автомобільних доріг, продовження розвитку велосипедного руху, які з поступовим впровадженням призведуть до зменшення рівня викидів від автомобільного транспорту;

впровадження системи моніторингу довкілля, що забезпечить підвищення рівня точності та достовірності даних про стан повітря і як результат можливість формувати чіткіші плани дій для покращення його якості.

6.2. Клімат

Загалом, загальний вплив завдань Програми-2021 на клімат є позитивним. Виконання основних завдань, визначених у розділі 3.2. "Енергозбереження та енергоефективність", зокрема в частині впровадження новітніх енергоефективних та енергоощадних технологій в житлово-комунальному господарстві міста, в об'єктах соціальної інфраструктури, житлових будинках, інших закладах, сприятиме зменшенню викидів тепла і шкідливих речовин у повітря (зокрема CO²).

Позитивний вплив на стан клімату матиме також впровадження заходів з покращення стану автомобільних доріг, проведення оновлення рухомого складу автотранспорту та електротранспорту, підвищення рівня озеленення території міста, модернізації системи теплопостачання міста.

Негативний вплив матиме тимчасовий характер за рахунок збільшення локальних викидів, наприклад, під час будівельних робіт.

Довгостроковий вплив може бути за рахунок формування теплових островів через локальне збільшення щільності забудови та заасфальтованих поверхонь під час розширення житлової забудови, тощо.

6.3. Земельні та водні ресурси

Негативними наслідками впливу виконання деяких завдань Програми-2021 на земельні ресурси може бути вилучення земель під будівництво нових інженерних мереж, житлових будівель. З іншої сторони, такі заходи компенсуються за рахунок їх позитивного впливу на навколишнє середовище в результаті планованої діяльності.

Потенційними джерелами впливу на ґрунти під час проведення будівельно-демонтажних робіт є підвищення вологості ґрунтів за рахунок асфальтування території; порушення природного стоку поверхневих вод за рахунок планування території, траншейної прокладки різних комунікаційних мереж тощо; випадкові проливи паливно-мастильних матеріалів.

Для запобігання даного явища вживатимуться заходи щодо відновлення об'єктів благоустрою території з відновленням твердого та рослинного покриву, будівництво та реконструкція очисних споруд і систем водовідведення.

6.4. Відходи

Під час проведення будівельних робіт (інженерних мереж до житлових будівель, котельень) основним негативним наслідком для довкілля є утворення будівельних відходів.

Основними відходами, що створюватимуться під час будівельних робіт, будуть рештки старої цегли, бетону, деревини тощо. Фактичний обсяг таких відходів буде встановлено під час проектування відповідних об'єктів. Крім цього, можливе утворення токсичних відходів ремонтних робіт - лакофарбових матеріалів, заповнювачів, тощо.

Передача забруднення в навколишнє середовище можлива із дощовими водами, коли внаслідок неналежного поводження з побутовим сміттям, воно змиватиметься на прилеглі території.

Для попередження такої загрози під час реконструкції будівлі необхідно уникнути складування будівельного сміття на проектній ділянці, дотримуватися діючих вимог законодавства тощо.

Проблема збирання, накопичення, переробки, утилізації, видалення, знешкодження та захоронення твердих побутових відходів є однією з найбільш болючих та гострих. Сміття накопичується всюди. Зростають обсяги відходів, поширюються площі несанкціонованих звалищ. Відсутність дієвого контролю призводить до масового утворення несанкціонованих звалищ та численних

порушень законодавства під час поводження з небезпечними відходами.

За відсутності роздільного збирання побутових відходів практично не розв'язується проблема поводження з небезпечними відходами, які містяться у складі побутових відходів.

Непросто відразу змінити звички великої кількості людей. Для цього вирішено розпочати впровадження роздільного збору сміття саме з навчальних закладів, де є можливість забезпечити як теоретичний (озброєння знаннями), так і практичний досвід (створити умови для роздільного збору сміття). Залучення дітей до вирішення проблеми дозволить зменшити негативні прояви у майбутньому.

6.5. Біорізноманіття

Програмою-2021 передбачається завдання щодо збереження та розвиток зелених зон для підтримки екологічного балансу, подальше впорядкування та розвиток зелених насаджень, подальший розвиток територій загального користування та зон відпочинку тощо.

Програма-2021 не передбачає реалізацію заходів, які прямо можуть негативно вплинути на флору і фауну громади.

На подальших етапах реалізації, визначених Програмою-2021 завдань, передбачається уточнення таких впливів.

6.6. Природоохоронні території

У Програмі-2021 не передбачені заходи, які можуть призвести до негативного впливу на існуючі об'єкти природно-заповідного фонду (ПЗФ). На подальших етапах реалізації, визначених Програмою-2021 завдань, передбачається уточнення таких впливів.

6.7. Здоров'я населення

Реалізація Програми-2021 ймовірно має призвести до покращення життя та стану здоров'я населення. Впровадження деяких заходів ймовірно матиме непрямий позитивний вплив на здоров'я населення, зокрема:

забезпечення розвитку і зміцнення первинної ланки шляхом створення нових оснащених амбулаторій ЗПСМ, продовження запровадження змін в систему вторинної медичної допомоги відповідно до медичної реформи на 2021 рік, виконання діючих місцевих галузевих програм, оптимізація потужності та структури медичних закладів в умовах госпітального округу, проведення капітальних ремонтів та реконструкції закладів первинного та вторинного рівня відповідно до плану модернізації до 2025 року;

підтримка та розвиток різноманітних навчально-тренувальних, фізкультурно-спортивних заходів;

заходи із озеленення прибудинкових та інших територій, догляд за зеленими насадженнями.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми-2021

Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми-2021 ґрунтуються на впливах, оцінених у попередньому розділі звіту. Однак, такі заходи – це загальні рекомендації щодо усунення негативних наслідків, тоді як детальні заходи повинні розглядатися в кожному конкретному випадку під час реалізації шляхів досягнення визначених пріоритетів, а також в процесі надання екологічних дозволів.

**Заходи
щодо запобігання, зменшення та пом'якшення
негативних наслідків виконання Програми-2021 для довкілля**

Сфера довкілля	Заходи щодо зменшення негативних наслідків
Атмосферне повітря	<ul style="list-style-type: none"> • забезпечення максимально можливого перевезення пасажирів електротранспортом; • збільшення кількості рухомого складу електротранспорту; • заходи з озеленення міста; • проведення модернізації обладнання у підприємствах промисловості міста, зокрема: <ul style="list-style-type: none"> налагоджувальних робіт на котлоагрегатах №3 та №4 (ПрАТ "Кропивницький ОЕЗ"); утеплення сушильного барабана, тунельних печей №1 та №2 (ТОВ "Кіровоградський завод будівельних матеріалів №1"); проведення еколого-технологічної наладки паливної частини котлоагрегатів, калібрування та впровадження оптимізації кількості палива, кисню та газів (ТОВ "Придніпровський ОЕЗ"); • дотримання нормативів ГДВ в атмосферу при роботі пилогазоочисного обладнання та установок, щорічний технічний огляд, налагодження та перевірка на ефективність (ТОВ "ОЕЗ Градоля")
Сфера довкілля	Заходи щодо зменшення негативних наслідків
Водні ресурси	<ul style="list-style-type: none"> • реконструкція каналізаційних очисних споруд в місті Кропивницькому; • лабораторний контроль на забрудненість ґрунтових вод та поверхневих водойм при неправильному поводженні з побутовими і промисловими відходами; • забезпечення дотримання вимог чинного законодавства при реконструкції головних споруд та мереж комунальних систем
Відходи	<ul style="list-style-type: none"> • впровадження технології роздільного збирання твердих побутових відходів; • розв'язання проблеми знешкодження, утилізації

	промислових відходів; <ul style="list-style-type: none"> • ліквідація стихійних сміттєзвалищ
Ґрунти	<ul style="list-style-type: none"> • при експлуатації будівельних машин і механізмів заборонити злив відпрацьованих масел і пального на землю; • відпрацьоване масло повинно збиратися у спеціальний посуд і відправлятися на утилізацію

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення

8.1. Вихідні дані для виконання СЕО

Для виконання СЕО проекту Програми-2021 використано наступні вихідні дані:

Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища Кіровоградської області у 2019 році;
дані Головного управління статистики у Кіровоградській області;
галузеві програми міської ради;
аналітичні матеріали виконавчих органів міської ради про потенціал галузей, сфер діяльності, стан його використання;
публікації і оцінки незалежних експертів про стан навколишнього природного середовища у м.Кропивницькому і Кіровоградській області;
Концепції Державної цільової регіональної програми радіаційного і соціального захисту населення Кіровоградської області і міста Кропивницького, яку затверджено розпорядженням голови Кіровоградської облдержадміністрації від 29 грудня 2017 року № 690-р.

8.2. Використані інструменти та методи

В процесі проведення СЕО використано такі методи:

статистичний метод, який ґрунтується на кількісних показниках, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку процесу в майбутньому. Як приклад, дані про обсяг викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря свідчать про те, що у 2021 році немає достатніх підстав для прогнозування суттєвого збільшення таких викидів у місті (розділ 7 цього Звіту). Цей метод застосовано і при оцінці стану впливу радіаційного забруднення на рівень захворюваності і смертності населення від злоякісних новоутворень у м.Кропивницькому;

метод експертних оцінок: за відсутності достатніх офіційних статистичних даних про стан екології у місті Кропивницькому для оцінки перспектив її зміни у 2021-2023 роках та визначення пом'якшувальних заходів враховано думки кваліфікованих спеціалістів-експертів, зокрема керівника громадської організації "Еколіга" Ковтунова Олександра, Медведєвої Ольги - кандидата біологічних наук, доцента, завідувача кафедри екології та охорони навколишнього середовища Центральноукраїнського національного технічного університету;

метод екстраполяції. За основу взято аналіз стану економічного і соціального розвитку міста Кропивницького за останні 5 років, який свідчить про позитивну динаміку у реальному секторі економіки, наповненні місцевого бюджету, розбудові соціальної та дорожньої інфраструктури, впровадженні енергоефективних і енергозберігаючих заходів у різних галузях і сферах діяльності, суттєвому поліпшенні матеріально-технічної бази закладів освіти, охорони здоров'я, фізкультури і спорту, культури. Поряд із цим, залишається незадовільним стан значної кількості мереж тепло-, водопостачання, каналізаційного господарства, автотранспорту приватних перевізників, вулично-дорожньої мережі, у результаті чого у короткостроковому періоді зберігатиметься негативний вплив від їх діяльності на стан екології у місті Кропивницькому. Для зменшення негативного впливу будуть реалізовані галузеві програми, перелік яких визначено у додатку 2 до Програми-2021.

8.3. Планувальні альтернативи

Основними програмними документами, крім Програми-2021, які визначають завдання і механізми впровадження заходів з охорони навколишнього природного середовища міста Кропивницького, є:

програма природоохоронних заходів місцевого значення на 2021-2023 роки;

комплексна програма розвитку житлово-комунального господарства та безпеки дорожнього руху в місті Кропивницькому на 2021-2025 роки;

програми розвитку міського пасажирського транспорту та зв'язку у м. Кропивницькому на 2021–2023 роки.

Крім того, завдання щодо поліпшення екології у місті передбачено у ряді інших програмних документів, таких як:

План дій сталого енергетичного розвитку і клімату міста Кропивницького на період до 2030 року (проект у стадії доопрацювання);

програма капітального будівництва, реконструкції та капітального ремонту об'єктів комунального господарства та соціально-культурного призначення міста Кропивницького на 2019-2021 роки.

Досягнення цілі 4."Охорона довкілля", у тому числі здоров'я населення міста у реальному вимірі, має спиратися на використання сильних сторін міста, максимальне використання зовнішніх можливостей, врахування слабких сторін та мінімізації зовнішніх загроз.

При обґрунтуванні вибору сценарію акцентовано увагу на таких аспектах, як:

поліпшення екологічної ситуації у питанні водних ресурсів та покращення ситуації з поводження побутовими відходами відповідно до пріоритетів розвитку міста Кропивницького;

тенденції демографічних процесів та поліпшення демографічної ситуації відповідно до пріоритетів розвитку міста Кропивницького.

зниження техногенного навантаження на радіоекологічний стан реалізуючи реабілітаційні заходи державним підприємством "Східний гірничозбагачувальний комбінат" (далі – ДП "СхідГЗК") за рахунок власних коштів підприємства, а саме:

- 1) проведення радіоекологічного моніторингу навколишнього природного середовища навколо Інгульської шахти для оцінки відповідності викидів і скидів з неї квоті ліміту дози згідно з вимогами НРБУ-97;
- 2) поетапна рекультивація забруднених земель навколо відвалів гірничих порід на території Інгульської шахти, земель в межах санітарно-захисної зони хвостосховища;
- 3) впровадження екологічно безпечних технологій купчастого вилуговування уранової руди та подальшої рекультивації гірничих відходів;
- 4) реконструкція систем очищення шахтних вод, проведення науково-дослідних робіт щодо підвищення ефективності методів очищення скидів від природних радіонуклідів та підвищеної мінералізації;
- 5) реконструкція пило-газоуловлювального обладнання шахт;
- 6) озеленення кордонів санітарно-захисної зони шахти.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Моніторинг наслідків виконання Програми-2021 для довкілля проводитиметься щороку разом із підготовкою інформації про результати її виконання.

У звітах буде відображено інформацію про здійснення оцінки впливу на довкілля у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, проведеної згідно з Законом України "Про оцінку впливу на довкілля".

Координацію роботи із дотримання вимог цього Закону України у відповідних галузях забезпечують відповідні виконавчі органи міської ради.

При видачі дозвільних документів, їх погодженні на проведення будівельних та інших робіт виконавчі органи міської ради у межах повноважень будуть дотримуватись норм законодавчих і нормативно-правових актів України із питань регулювання містобудівної діяльності, охорони навколишнього природного середовища у різних сферах із проходженням процедури оцінки впливу на довкілля (за наявності підстав для цього).

Повноваження щодо реалізації державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища віднесено до компетенції управління земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища міської ради.

Моніторинг впливу реалізації завдань Програми-2021 на довкілля буде здійснюватись через використання даних програмного продукту "Енергоплан", який у щоденному режимі містить дані про обсяги споживання і економії енергоресурсів у закладах бюджетної сфери міста (164 будівлі).

Важливим інструментом моніторингу буде і звітність про стан виконання Плану дій сталого енергетичного розвитку та клімату міста Кропивницького на період до 2030 року, розробка і затвердження якого передбачена у 2021 році. З метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків реалізації плану забудови міста і вжиття заходів щодо їх усунення необхідно проведення моніторингу значного впливу на довкілля.

Оцінка фактичного впливу на підставі та з урахуванням моніторингу стану навколишнього природного середовища щодо господарської діяльності.

Моніторинг впливу є обов'язковою умовою при здійсненні планової діяльності та включатиме:

1. Для Кропивницької міської ради:
проведення заходів щорічного моніторингу виконання пропозицій та заходів щодо покращення стану навколишнього природного середовища в місті, стану здоров'я населення, охорони водних об'єктів, природно-заповідного фонду.
2. Для юридичних і фізичних осіб-підприємців, що здійснюють свою діяльність на території міста Кропивницького:
проведення заходів щорічного контролю якості повітря, об'єктів, що здійснюють викиди на межі санітарно-захисної зони та найближчої житлової забудови, якості використовуваної води та стічних вод, обстеження водозабірних споруд та за дотриманням допустимих рівнів і тривалості шуму.

10. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-9 цієї частини, розраховане на широку аудиторію

1. За підсумками СЕО підготовлено "Звіт про стратегічну екологічну оцінку Програми економічного і соціального розвитку міста Кропивницького на 2021 рік та основні напрямки розвитку на 2022 і 2023 роки".

Серед факторів, що ускладнили проведення СЕО, можна виділити наступні:

відсутність достатнього обсягу статистичних відомостей та інших характеристик для оцінки об'єктивної екологічної ситуації у різних сферах у місті Кропивницькому;

відсутність фінансового забезпечення для проведення СЕО відповідними установами, які мають необхідні дозвільні документи та досвід із проведення СЕО комплексних програмних документів. З урахуванням того, що реалізація завдань Програми-2021 здійснюватиметься різними виконавцями через різні проекти, які потребуватимуть проведення СЕО або ОВД, це не є перешкодою для прийняття цього документа.

Під час проведення СЕО здійснено оцінку факторів ризику і потенційного впливу визначених Програмою-2021 завдань і проектів на стан довкілля, взято до уваги те, що завдання спрямовані впровадження екологічно безпечних проектів і заходів в інтересах громади міста Кропивницького.

У Звіті про СЕО проекту Програми-2021 не враховано характеристики кожного окремого завдання чи проекту та їх потенційний вплив на навколишнє середовище, оскільки такий детальний аналіз виконується на наступних етапах планування для кожного проекту окремо (процедура ОВД, тощо).

Повідомлення про оприлюднення проекту Програми-2021 і Звіту про СЕО розміщено у засобах масової інформації (зокрема у газеті "Вечірня газета"), на офіційному вебсайті міської ради у рубриці "Економіка" розділ "Програма економічного та соціального розвитку" підрозділ "Розробка програми", а також направлено у визначений термін Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів і Міністерству охорони здоров'я України.

2. Програма-2021 загалом відповідає принципу екологічної збалансованості (сталого розвитку) та зорієнтована на зниження шкідливого впливу на довкілля.

Однією із цілей Програми-2021 є ціль 4."Поліпшення екології", для досягнення якої визначено завдання у розділі "Охорона довкілля", зокрема завдання щодо реалізації заходів програми природоохоронних заходів місцевого

значення на 2021-2023 роки, комплексної програми розвитку житлово-комунального господарства та безпеки дорожнього руху в місті Кропивницькому на 2021-2025 роки, програми розвитку міського пасажирського транспорту та зв'язку у м. Кропивницькому на 2021–2023 роки.

Їх реалізація сприятиме дбайливому використанню ресурсів, збереженню і поліпшенню екологічного стану у місті Кропивницькому.

3. Програма-2021 відповідає Стратегії регіонального розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки та Плану заходів з її реалізації на 2021-2023 роки та достатньо добре узгоджуються з національними стратегічними екологічними цілями.

Завдання Програми-2021 відповідають стратегічним цілям державної екологічної політики, визначеним Законам України "Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року".

4. Реалізація Програми-2021 з великою долею вірогідності не повинна призвести до появи нових негативних впливів на довкілля, у тому числі на здоров'я населення.

Ймовірність того, що реалізація Програми-2021 призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

Реалізація багатьох основних завдань та проєктів Програми-2021 має призвести до покращення екологічної ситуації в місті.
